https://achterderug.nl

KERSTBOEK
VAN
ZONNESCHIJN

SAMENGESTELD DOOR

D. A. CRAMER-SCHAAP

W. DE HAAN — UITGEVER — UTRECHT

https://achterderug.nl

AANBIDDING DER HERDERS.

Bij de plaat.

Door H. CRAMER.

Wanneer we de gekleurde plaat bekijken, die een reproductie is van de beroemde schilderij van Hugo van der Goes in de Galleria Uffizite Florence, dan valt ons allereerst op, dat deze schilder heelemaal niet de bedoeling heeft, de gebeurtenis, waarvan de bijbel in Luc. II vertelt, als alledaagsch voor te stellen. Hij wil niet dat wij, ongeloovig misschien tegenover de vreemde dingen die daar verteld worden, zouden zeggen: „Ja, zoo kan het misschien toch wel gegaan zijn."

Neen, van der Goes wil wat anders. Hij heeft het Kerstverhaal gelezen of hooren vertellen, en is er diep van onder den indruk gekomen. „Wat heerlijk" heeft hij gedacht, „dat het goddelijke en het menschelijke zóó kunnen samengaan. Er wordt een kindje geboren, dat zoo machtig, zoo rein, zoo diep is, dat het Godzelf zou kunnen wezen, en de engelen in den hemel zingen van vreugde hun mooiste liederen. Maar tegelijk is het maar een doodgewoon, arm menschenkind, dat thuis hoort bij menschen van het land en de zee en den stal, boeren, herders en visschers."

Van die twee werelden legt nu deze schilderij getuigenis af. Geen stal-interieur, neen, een achtergrond zooals de schilders dier dagen lief hadden: wijde hemel en bergen, kudden, steden en weidsche gebouwen. Van den stal is niets anders over dan wat in den bijbel genoemd wordt, en dus niet verwaarloosd kòn worden: de kribbe, de ezel, de os en het stroo.

Maar tegen dien achtergrond zien we de beide sferen dooreengemengd. We zien den hemel open, en de aarde aanbiddend geknield. De hemel: de kleine, fijn opgezette engelen in kostbare gewaden of in blauwe, hemel-achtige, in plooien afhangende monnikspijen. Hun kring ligt als een stralenkrans van teeder licht over het heele tafereel van menschelijke soberheid en armoede: Jozef, wiens roode heiligenmantel zijn grove werkplunje noch zijn houten sandaal verbergt, de herders met verweerde gezichten, armelijk gewaad en onhandig, maar verheven en zelfvergeten gebaar; de grove kruik en het glas, waarin, boersch en onbeholpen maar ontroerend, de bloemenhulde gezet is, die thans nog ieder landmanstuintje zou opleveren: lischbloemen en lelies, de bengelende akelei en de roze, dubbele madelief.

En Maria? Is die nu boersch, of hemelsch, menschelijk of goddelijk?

Boersch, zegt wie naar de groote, werksche handen ziet, naar het breede postuur, naar den wel gulden, maar achteloos neerhangenden haartooi.

Hemelsch, wie de houding opmerkt dier zelfde handen, hun levend gebed; wie de verzonkenheid van haar ootmoedig gelaat leest, ernstiger, onmiddellijker nog dan bij de toeschouwende herders, wier verrukking nog een glimlach verdraagt.

Beide dus tegelijk en in een. En we begrijpen, dat tot Maria gebeden is als tot de Moeder Gods, die tegelijk het best menschelijken nood en zonde verstaan zal, en het diepst 's levens leed begrijpen en omhoog beuren kan tot voor Gods aangezicht in Wiens licht alle duisternis vliedt.

---

https://achterderug.nl

KERSTVERHAAL.

Naverteld door D. A. CRAMER—SCHAAP.

Lucas II 1—21.

In de stad Nazareth, in Galilea, woonde Jozef, de timmerman, met zijn vrouw Maria.

Al vroeg stond Jozef 's morgens aan zijn schaafbank en Maria zorgde voor hun kleine huishouding.

Maar op zekeren dag kwam er een groote verandering in hun leven.

Keizer Augustus liet het gebod uitvaardigen dat de geheele wereld beschreven zou worden, daartoe moest ieder gaan naar de stad waar hij geboren was.

De boden van den grooten keizer Augustus kwamen ook in het stille Nazareth. Zoo bereikte het bericht Jozef. Hij legde de hamer neer, dacht langen tijd na, en ging naar Maria.

Zij zat in het kleine kamertje gebogen over haar naaiwerk.

„Wij moeten gaan, Maria," sprak Jozef, „naar de stad Davids, die Bethlehem genaamd wordt in Judea, om opgeschreven te worden, daar ik uit het huis en het geslacht van David ben. Dit is het gebod uitgevaardigd door Keizer Augustus, die wil dat de geheelè wereld beschreven wordt, een ieder in zijn eigen stad.

Maria liet de naald rusten, dacht na, en sprak: „Wij zullen gaan, Jozef." Nog dien zelfden dag gingen zij op weg. Jozef liep naast den ezel waarop Maria zat. Zij spraken weinig, zij hadden veel om over te denken.

Op den weg was het druk, rijke kooplieden trokken snel voort op hun hooge kameelen, waaraan belletjes klingelden.

Ruiters draafden hen voorbij, op vurige rossen, zij hadden geen tijd te verliezen, want tijd is geld, en geld verliest men niet graag.

https://achterderug.nl

Maar Jozef haastte zich niet! Rustig stapte de ezel, want Maria was moe, zij zat met gesloten oogen.

Het was reeds avond toen zij Bethlehem bereikten.

Op den hof van de herberg stonden de karren, paarden stampten in de stallen, en in de gelagkamer verdrong zich het volk.

In de deur stond de dikke waard.

Hij schudde het hoofd nog voor Jozef iets had gezegd.

„Geen plaats," riep hij hem toe. Bedrukt stond Jozef voor hem, zijn muts in de hand, maar verschrikt opende Maria de oogen en keek de waard aan.

„Geen plaats!" wilde hij nog eens bits zeggen, het was immers al druk genoeg, maar in plaats daarvan maakte hij een verlegen gebaar, wees op een kleine deur achter in den donkeren hof, en sprak: „In de kleine stal ginds vind je hooi voor een leger, meer heb ik niet," en meteen liep hij naar binnen, waar om hem geroepen werd.

In den kleinen stal was het warm en gezellig. De koe schuurde zich tegen een paal, het rook er naar hooi en tevreden spreidde Jozef een zacht bed voor Maria. De ezel kreeg een plaats naast de koe.

En dien zelfden nacht werd hun een kindje geboren, hun eerste zoontje. Maria wond hem in de doeken die zij had meegebracht, en legde hem in een kribje, dat net een wiegje was.

In het open veld, niet ver van Bethlehem, hielden dien nacht herders de wacht over hunne kudden.

Het was een vreemde donkere nacht. Geen grasje bewoog, geen krekel sjirpte.

De herders zaten bij hun houtvuur en spraken niet. Maar plotseling, ziet, een engel des Heeren stond bij hen in lichtende kleederen.

Toen werden de herders bevreesd, de jongste verborg het gelaat in de handen en de oudste wierp zich bevend op de knieën.

Maar de Engel zeide tot hen: „Vreest niet, want ziet, ik verkondig u groote blijdschap die al den volke wezen zal: Namelijk dat u heden geboren is, de Zaligmaker, welke is Christus, de Heer, in de stad Davids.

En dit zal u het teeken zijn: gij zult het kindeke vinden, in doeken gewonden, en liggende in de kribbe."

En ziet, van stonden af aan was de lucht vervuld van engelen, prijzende God en zeggende:

„Eere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de menschen een welbehagen."

Toen voeren de engelen op naar den hemel, maar de herders zeiden tegen elkander: „laat ons naar Bethlehem gaan om te zien wat de Heer ons heeft verkondigd."

De honden bleven bij de kudden, maar haastig trokken de herders voort, over het donkere veld, in de richting van Bethlehem. Zij zochten naar de stal waar het kribje wezen zou, waarvan de engel gesproken had.

En ziet, door een venstertje van een kleine stal, scheen een zwak lichtje en door het ruitje zagen zij een man en een vrouw, en een kindje dat in de kribbe lag.

Toen traden de herders eerbiedig binnen en knielden voor het kindje neer.

Maar verwonderd keek Jozef hen aan en ook Maria lichtte het hoofd op om te zien wat die vreemde mannen wilden van haar kind.

Toen vertelden de herders wat hun dien nacht was geschied; Jozef kon het bijna niet begrijpen, maar Maria was niet verbaasd, en alles wat de herders gezegd hadden, verborg zij in haar hart.

https://achterderug.nl

Eindelijk gingen de herders heen, en iedereen moesten zij het vertellen, zij werden niet moede telkens weder de woorden te herhalen die de engel gezegd had, zij mochten het niet voor zich zelve alleen houden; had de Engel niet gesproken van een blijdschap welke al den volke wezen zou!

En wie het niet gelooven wilde, dien wezen zij het kleine stalletje, waar in een kribbe, in doeken gewonden het Kindje lag, welk is Christus de Heer.

Een zwarte Kerstmis.

Klinkt het niet onheilspellend? Als de menschen over een „witte Kerstmis" spreken, moet je ineens denken aan niets dan gezelligheid: Een oud kerkje, het licht straalt door de ramen naar buiten op de sneeuw, de menschen komen aanstappen door de sneeuw, de kerkklok luidt en het klinkt zoo feestelijk in de lucht, waarin het zoo stil is als het alleen maar met sneeuw zijn kan.

En nu een „zwarte Kerstmis".

Zoo hebben de bewoners van Bekescsaba, een dorp in Roemenië, hun Kerstfeest in 1929 moeten vieren. Dicht lag het dorp onder de sneeuw, en daar kwam over een heele uitgestrektheid een zwarte laag op. Deze laag bestond uit larven van de Spaansche vlieg.

Die larven leven in den bodem en bij zacht winterweer komen ze naar boven en zijn zwart op de witte sneeuw. Men noemt die larven „Sneeuwwormen" en ze bederven wel meer de schoonheid van een sneeuwlandschap. Het is bepaald om te schrikken als je naar buiten komt, waar 't eerst zoo mooi was en zoo wit — en je ziet niets dan zwart!

NANNIE VAN WEHL

18-09-2025 Blz 6/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

DE JONGE GIDS

door

Rein Valkhoff

Joe-hoe-hoe-hoe klonk de bergkreet en nog eens joe-hoe-hoe-hoe-, wat weerkaatst werd door den overliggenden bergwand.

Maar Emiel, de herdersjongen, die op den grooten weg naar Berner-Oberland met z'n zwaar bespijkerde schoenen stapte als een man, had behalve de echo een antwoord op zijn roepen gehoord.

Nog eens luider en langer nagalmende riep hij en hij stond even stil, bij een plek, waar hij over de gesnoeide sparrenhaag langs den weg een gemakkelijk uitzicht had in het diepe dal er naast.

Heel zacht klonk de bergroep als antwoord en tegelijk werd een jodelend liedje daar aan den overkant gezongen. Emiel wist, dat dit zijn kameraad Gustaaf was; en zijn oogen, die gewend waren scherp te kijken, zagen nu ook op de wei tegen de berghelling daar heel in de verte, tusschen de gele vlekjes, die in werkelijkheid koeien waren, een klein figuurtje bewegen. Dat was zijn vriend, die klaar was met z'n werk — de koeien verspreidden zich na het melken over de steile wei en lieten hun carillon van klokken hooren —. Gustaaf haastte zich nu naar het dorp, maar Emiel moest juist den anderen kant uit.

Moeder had gevraagd, of hij na zijn werk op zijn wei even een boodschap wou afgeven aan het restaurant aan de Pillon-pas. Als dat het geval was, dan wist hij al vooruit, dat hij er den heelen avond mee kwijt was. Want als je in het restaurant kwam, was je er ook niet zoo meteen vandaan. Dan was er altijd wel wat te kijken; òf er kwamen nog auto's langs met vreemdelingen, die er een oogenblik pleisterden; òf bergbeklimmers zaten er bij een potje bier verhalen te doen van hun koene tochten.

Maar voor Emiel was de dag dàn pas volmaakt, als er gidsen zaten; die praatten weinig, als er vreemdelingen bij waren, daar waren ze veel te bescheiden voor. Maar onder elkaar vertelden ze des te meer.

Gids worden, dat was Emiel's heimelijk ideaal. Nog eens ooit zoo te worden als Grootvader! Vader was al lang dood; die was de beste jager van het dorp geweest, waar ze nu nog vaak over spraken.

Grootvader leefde nog wel, al was hij al heel oud. Hij woonde in een klein houten huisje naast de Engelsche kerk in het dorp en hij verzorgde nog zoowat z'n kippen en zat veel op zijn rieten leunstoel aan den weg en praatte dan graag met de voorbijgangers. Loopen kon hij niet zoo goed meer; maar vroeger? Vroeger was hij de

https://achterderug.nl

beste gids van dit heele deel van Zwitserland — van „Kanton de Vaud" — geweest, en misschien wel van het heele land. Grootvader was beroemd en natuurlijk zou Emiel ook wel zóó willen worden als hij.

Maar ja; als je gids wilde worden, moest je opgeleid worden en dat kostte geld. In ieder geval verdiende je den eersten tijd niets. En dàt juist moest Emiel wel, geldverdienen. Na den dood van zijn Vader was hij al gauw bij een boer in dienst gekomen en nu was hij herdersjongen. Thuis moesten ze toch eten en daar moest hij bij helpen, om dat te krijgen.

Niet dat hij ontevreden was met zijn werk, heelemaal niet. Hij hield van zijn twaalf koeien, waar hij voor zorgde als een volwassen man. 's Morgens onder het melken jodelde hij z'n liedjes; lachend zeulde hij wat later het volle melkblik als een rugzak op zijn rug, en zoo ging het den heelen dag door; tot hij 's avonds moe van het zware werk, maar tevreden, op de stroomatras in het kleine kamertje naast de stal, alleen met z'n koeien, insliep. Zoo was nu Emiel's leven.

Maar, gids worden . . .

De berg kende hij anders op z'n duimpje; het kleinste bergpaadje had hij vaak genoeg beklommen, dus wat dat betreft konden ze hem wel meteen als gids aannemen! Daar wisten de kameraden van mee te praten, die hij laatst op een Zondag nog op een van de tochten één voor één over een gevaarlijken bergkam heen gebracht had; telkens ging hij terug en dan kroop hij weer schrijlings over, mèt een kameraad, die zich aan z'n schouders vasthield. Dat kon hij en hij was er nog zoo zeker niet van, of iedere gediplomeerde gids dat wel gewaagd had.

Zoo dacht Emiel Favre onder het langzaam opklimmen. Telkens riep hij een schallend „Bonsoir" tegen voorbijgangers, òf hij werd even opgehouden door bergbeklimmers, die van een tocht teruggingen en aan hem vroegen, hoe ver het dorp was, bergaf. Dan liet Emiel zijn stem nog wat zwaarder klinken dan gewoonlijk, om maar goed te laten uitkomen, dat hij wel graag ouder wou lijken dan 16 jaren, die hij in werkelijkheid pas was.

https://achterderug.nl

Rechts aan den overkant stortte de waterval in drie groote deelen hoog uit de rotsen in het dal — nu had hij er juist den mooisten kijk op, en altijd weer boeide hem dat ontzagwekkende schouwspel van vallend water —. Dàn nog voorbij de dubbele bocht, waar de weg voor auto's het gevaarlijkst was, omdat hier de afgrond loodrecht er naast lag, en hij zag gauw vlaggen, de meeste met het witte kruis op een rooden achtergrond, de kleuren van Zwitserland. En daar om den hoek was de bergpas en lag het restaurant, waar hij wezen moest. Emiel zette er een stapje op en hij bedacht zich, dat hij de gidsen niet tegengekomen was, Pernet niet en Reber ook niet. Dus alle kans, dat zij in het restaurant zaten, omdat ze in het dorp ook niet waren. Als dat zoo was, dan zou hij zorgen, aan hun tafeltje te komen, of zeker aan een tafeltje ernaast, om maar goed hun verhalen te kunnen hooren. Pernet mocht hij het liefst, die rustigen gebruinden, al wat ouderen man, die hem altijd aan z'n Vader herinnerde.

Als die vertelde van de bergen, dan kon je daar een heelen tijd op teren en er om te beginnen al de nacht op nadroomen.

Even keek hij scherp en hij zag het onmiddellijk: er stonden groepjes mannen voor de deur onder de waranda van het houten hoofdgebouw; en naast de winkeltjes aan den overkant van den weg, waar altijd een kleurige uitstalling was van ansichten en souveniers aan deze hooge plaats, stond de laatste postauto, die al ver over tijd moest zijn.

Alphonse de chauffeur stond zóó zorgelijk uit te kijken naar den gletscher van de Oldenhorn daar heel in de hoogte, dat Emiel hieraan alleen al had moeten merken, dat er iets bizonders was.

Emiel schoot op een groep af, waarvan hij een paar kende en hij bromde een groet; maar zelfs die jongen Achabacher, herder als hij, scheen hem nu niet te zien.

En nog eens vroeg hij, wat er dan toch was.

Wat? Wat? — of hij 't dan nog niet gehoord had? De waard, de broer van Emiel's moeder, kwam naar buiten en kreeg hem dadelijk in het oog: „Ha, Emile!"

Emiel vergat het pakje van z'n Moeder te geven en toen hij achter z'n Oom aan de gelagkamer binnen was gegaan en daar in een hoek onmiddellijk twee vreemdelingen zag . . . de vrouw achterover op een bank, en de man zóó uitgeput, dat je elk oogenblik verwachtte, dat hij ook flauw zou vallen —, dacht hij aan niets meer uit het dorp; aan Moeder niet, aan geen boodschap.

De gids Pernet zat naast de kachel, alleen . . . en hij staarde maar naar dat groote ijzeren gevaarte, dat een behagelijke warmte in de lage houten ruimte gaf. En Reber, de andere gids, zat schrijlings op een bank voor één van de vensters, met z'n rug naar de menschen toe, en die zei ook maar niets en keek op naar den witten berg aan den overkant; het leek wel naar hetzelfde punt, waarnaar Alphonse buiten zoo stond uit te staren.

De waard zei ook niets, en eindelijk kon Emiel z'n nieuwsgierigheid niet langer bedwingen en hij vroeg zacht aan één van de fluisterende mannen aan een tafeltje; wat er toch gebeurd was.

https://achterderug.nl

Toen keek Pernet op; Emiel merkte, dat hij hem nu pas zag. Maar hij schokte z'n schouders en keerde zich weer om naar de houtkachel.

„Is 't Favre?" vroeg hij even norsch. Emiel kwam een stap dichterbij en antwoordde zelf: „Ja."

„Zoo, en weet je Grootvader 't al?"

Emiel kon het niet zeggen; hij was na het melken niet meer in het dorp geweest, dus ook niet bij Grootvader, en zelf wist hij niets.

Pernet schudde maar z'n hoofd en het was, of hij tegen zichzelf verder praatte.

„Hij moet 't maar niet hooren ook . . . 'n schande voor ons dorp is 't . . . voor de goede naam van ons, gidsen . . . ik had 't nooit moeten wagen!"

Opeens maakte hij een beweging, of hij met geweld iets van zich afschudde en hij draaide zich recht naar Emiel toe: „Zie je, jongen, jouw Grootvader, dat was de eenige, die de Duivelsrots overkwam, de eenige, versta je goed? en daarom is hij de beste gids van heel Zwitserland geweest. Dat heeft nog nooit iemand hem nagedaan. En als ze 't probeeren . . . nou, laten we 'r niet over praten . . . je weet 't zelf . . . die zijn nooit teruggekomen . . . die zijn in de spleet verdwenen . . . Vidal en Fuhrer en Jules Moillen, noem maar op . . . weg allemaal.

En nou wou jij weten, wat 'r gebeurd is?

Ik, Fernand Pernet, gediplomeerd gids, wou jouw Grootvader nadoen. Ik heb tegen mezelf gezegd: die geest, die daar bij de Duivelsrots op ons leven loert, die zal mij niks doen . . .!"

Even bleef het heel stil en Emiel had het wel willen uitschreeuwen:

Zeg 't toch, wat is 'r dan gebeurd, want jij zit hier toch, jij bent niet verongelukt?

Maar Pernet sprak al weer, nu met z'n gezicht, waarin de oogen kwaad stonden, naar de kachel toe: „Ik ben er levend afgekomen en die daar (en hij wees over z'n schouder naar den hoek, waar de vrouw op de bank lag) heb ik aan m'n touw kunnen vasthouden, Maar die ééne . . . . die ééne. . . die duivelsche geest van de Duivelsrots heeft die ééne vreemdeling, de jongste van ons, te pakken gekregen . . . weg in de spleet. En dàt is nog veel erger . . . Nee, je Grootvader moet 't maar nooit van me hooren, ik schaam me voor hem 't meest! . . ."

Nu begreep Emiel opeens alles en hij liet zich door z'n Oom meetrekken, weg van Pernet, die nu weer alleen moest zijn. Telkens keek hij van zijn plaats naar den gids, de gebogen figuur, die hij nog nooit zoo gezien had, zoo moe en geslagen. En onderwijl luisterde hij naar de gefluisterde gesprekken rondom hem en ving telkens woorden op: „de berggeest" . . . „kan je nooit tegenop" . . . „de berggeest!"

Een van de mannen wist te vertellen, dat hij eens verdwaald was in een sneeuwjacht en toen uitgekomen was vlak voor de spleet naast de Duivelsrots, „Ik hoorde 'n bulderende stem in de diepte, 'n gierend geluid . . . brr, zoo verschrikkelijk . . . ja . . . en ik ben toen dadelijk gevlucht . . . dat ik nog levend teruggekomen ben is je reinste wonder!"

Dat gierende geluid hadden meer gehoord. Reber kwam er nu ook bij zitten en die was ook tot vlak voor de spleet geweest.

„De berggeest, de berggeest!" daar kwamen alle verhalen op neer en ze waren het er wel over eens, dat deze vreemdeling als slachtoffer van de berggeest in de spleet gevallen was. „Maar dan moeten we toch gaan zoeken!"

Emiel had het er opeens uit en onmiddellijk was het doodstil en de mannen keken hem eerst ontzet aan. Toen begon Reber hardop te lachen en hij tikte aan z'n hoofd, een beweging, waar Emiel kwaad om werd.

https://achterderug.nl

En boos zei die het nog eens: „Ja natuurlijk, dan moeten wij gaan zoeken" en hij legde vooral nadruk op dat „wij".

„Jij zeker?" zei Reber scherp, maar de waard pakte hem gemoedelijk bij z'n arm en suste wat: „Maak je niet kwaad, Reber, die jongen denkt 'r niet bij."

„Welzéker denk ik er bij!" Emiel's donkere oogen werden zwarter dan ooit en geen hoonende blik van Reber of bestraffende blikken van zijn Oom en de andere mannen konden Emiel z'n oogen laten neerslaan.

„Zoo . . . nou, als je maar weet, dat jij je groote mond hebt te houden; want als wij, mannen, en de gidsen onder ons, niet durven zoeken — vanzelfsprekend daar in die spleet niet, omdat ze toch vooruit weten, dat ze er niet levend vandaan komen, nou . . .!"

Dat zei Constant ,de vrachtrijder, die hij anders erg graag mocht, met wie hij nogal eens mocht meerijden, als hij met het blik vol melk op weg naar het dorp was. Emiel was er even wat beduusd van en hij begreep het niet goed, dat Constant hem nu zelfs afviel.

En lang zoo flink niet meer klonk z'n stem: „Nou ja, ik zeg 't toch ook niet zoomaar, maar 't is toch heel gewoon om te gaan zoeken. Grootvader zegt altijd, dat je niet bang moet zijn, nergens voor . . . en dat 'r geen booze geesten bestaan . . . en dat je vertrouwen moet hebben." . . .

„Wat zeg jij?" . . . Pernet sprong opeens overeind en verschrikt keken alle mannen naar hem op. Langzaam kwam hij naar Emiel toe en hij legde z'n groote handen zwaar op zijn jongensschouders: „Wat zegt jouw Grootvader?"

Emiel wist even niet goed, of hij voor den gek gehouden werd; maar toen hij in de goede oogen van den gids keek, zag hij, dat het ernst was. Nog wat aarzelend zei hij: „Grootvader zegt: als je vertrouwen hebt, dan heb je geen vrees."

„Waarop . . . vertrouwen?" vroeg Pernet zacht en Emiel zag hem uitkijken naar buiten, naar den bergtop, die rossig nagloeide.

„Op God . . . Grootvader zegt 't," zei Emiel er gauw achteraan, omdat hij opeens zelf vond, dat het klonk, of een oude man sprak, en niet een jongen van 16 jaar. En nu opeens wilde hij niet ouder lijken dan hij was.

„Zoo", peinsde Pernet voor zich uit, „zoo . . . en wij zijn bang, als we daar in de buurt van die spleet komen. Als we maar iets van de Duivelsrots zien, dan denken we . . . ja, wat denken we dan? . . . nou, in ieder geval hebben we dan geen greintje vertrouwen meer en dan maken we ons met onze eigen bange gedachten zoo bang, hè? . . . en jouw Grootvader, die zei dus, dat we dan laffe bangerikken zijn, die niet beter verdienen dan dat we in die spleet vallen, hè?"

Emiel schoof wat achteruit op z'n stoel, maar hij kon niet verder, omdat Reber achter hem stond en de leuning vasthield. En hij stamelde: „Dat zei Grootvader niet . . . van jullie maar zoo in 't algemeen."

Pernet glimlachte goedig en toen opeens reikte hij z'n bruine hand aan Emiel: „Ja, jongen, al zei hij 't niet zoo, dan bedoelde hij dat wel en hij heeft gelijk . . ," en hij keerde zich naar de mannen: „Nu weet ik 't, wat we moeten doen, ik heb 'n goeje les gehad, de grootste les in m'n leven misschien, dank zij dat kereltje hier, die 'n goeje kleinzoon van de oude Favre is.

We moeten gaan zoèken . . .!"

„Zoeken? . . . zoeken? . . . je bent gek, kerel! . . . maar ik niet, hoor, als je dat maar weet, ik zou je bedanken!" Overal klonk gemompel en telkens dook weer dat woord „berggeest" op.

Maar Pernet sprak gauw verder, met wat spot in z'n stem: „Ieder is vrij om te doen wat hij wil, maar ik doe ook wat ik wil. En ik zeg met Grootvader Favre mee: Als

https://achterderug.nl

we op God vertrouwen, hoeven we nergens bang voor te zijn. En, berggeesten? . . . die bestaan niet. Onzin! . . . als we andere verongelukten op andere plaatsen wel kunnen vinden, dan moeten we deze ook kunnen vinden; want deze spleet onder de Duivelsrots is net als elke andere, niet gevaarlijker en niet minder gevaarlijk. Maar ik ben er niet bang voor, gevaar durf ik onder de oogen te zien! Ik ga zoeken, en als er niemand met me meegaat, dan ga ik alleen!"

Toen bleef het een oogenblik stil. Maar bijna onmiddellijk schoof Emiel met geweld z'n stoel opzij en hij sprong vóór Reber langs naast Pernet.

„Zoo, en wat wou jij, Favre? wou jij soms met me mee?"

„Ja," hijgde Emiel.

Pernet zei alleen ernstig: „goed" en vroeg niet: „weet je wel, wat je wilt?" Hij wist, dat Emiel den berg genoeg kende, om het te wagen en verder hoefde hij niets te vragen. Hier stond immers de kleinzoon van den beroemdsten gids, die in het nederige huisje naast de Engelsche kerk woonde?

Emiel kreeg opeens een prop in z'n keel, zóó ontroerde het hem, dat Pernet hem begrepen had.

Maar nu kwam Reber ook een paar passen naar voren en Emiel zag, hoe hij Pernet's hand greep en zacht wat zei. En pas aan het antwoord van Pernet: „Zoo zijn we met genoeg, met drie man!" begreep hij, dat Reber zich ook aangeboden had om mee te gaan.

„Anders niemand, drie is genoeg," herhaalde Pernet, toen nog meer mannen mee wilden. En nu opeens leek de stemming opgelucht en werd er even gelachen, toen hij hartelijk zei: „twee- en een half, maar die kleintjes doen 't hem vaak, wat zeg jij, Emiel?"

En eigenlijk vergaten ze even de vreemdelingen in den hoek. De vrouw lag nog maar stil en de man hield z'n gezicht achter bei z'n handen en leek ook wel te slapen; hij had zeker niets van Pernet's plan gehoord.

De waard dacht er het eerst aan en hij fluisterde wat tegen den gids. Maar die beduidde: „Laat die maar eerst eens flink uitrusten. Zoo gauw ze wakker worden, moet je ze maar goed laten eten — jou best toevertrouwd! — en dan naar bed met ze, en dan vertel je maar tusschen door, dat wij onderweg zijn . . ."

„Zou je 't wel doen, Pernet?" aarzelde nog een van de mannen, maar de gids draaide zich woest af en bromde wat later in een hoek, waar hij z'n berghouweel en touw en een lantaarn in orde maakte, kwaad: „Ga dat maar eens in 't dorp aan de ouwe Favre vragen. En als je 't antwoord hebt, dan ben ik met Reber en

https://achterderug.nl

die jongen hier al 'n eind op weg, om de vreemdeling te zoeken! Schaam je wat!"

Buiten was het kil geworden; over het donkere dal lag een donzige nevelmassa, die als een schip tegen de witte bergtoppen opzeilde. Daarboven was het nog licht, maar de avond was al gevallen, en daarom spoorde Pernet aan, wat op te schieten. De waard treuzelde nog met een rugzak voor Emiel in orde te maken en hij liep maar bedrijvig heen en weer en zei telkens wat: „Ik zal dadelijk je Moeder waarschuwen, en morgenvroeg, met de koeien, dat komt best terecht, ik zal onze jongen sturen!"

Eindelijk konden ze gaan en Pernet rekende uit, dat ze nog wel de eerste hut zouden bereiken, om daar te overnachten; dan konden ze morgen in de vroegte verder op weg naar de Duivelsrots.

Lang klonk de bergroep van de mannen voor het restaurant en telkens werd van het smalle bergpaadje, dat begon aan den overkant van den weg, teruggeroepen. En er tusschen door klonk het wat minder zwaar en manlijk: „joe-hoe-hoe-hoe."

„Van ònze Emiel," zei de waard dan glimlachend. En over hem, over den herdersjongen Emile Favre werd die avond het meest gesproken.

Constant, de vrachtrijder, was de eerste, die het nieuws in het dorp verbreidde: „Pernet en Reber zijn naar de Duivelsrots, om een verongelukte te zoeken en Emiel is mee, Emiel Favre, je weet wel van enz. enz. . . ."

Moeder Favre wou het eerst niet gelooven, maar toen haar broer, de waard van het restaurant aan de Pillon-pas, op z'n motorfiets het zelf kwam vertellen, moest ze wel.

„Hoe kon je hem laten gaan?" vroeg ze haar broer boos „'n schande is 't en ik vergeef 't je nooit, en jij bent de schuld, als . . ."

De waard lachte wat en eindelijk kwam het er uit: „Weet je wat ie zei?" en toen hij alles verteld had, vond Moeder Favre het opeens niets erg meer en ze zei het eerlijk: „'t Is waar, we moeten vertrouwen hebben, 't is waar, nu begrijp ik dat opeens ook goed, dat we nooit bang hoeven te zijn."

En na een week, op een Zondag, toen Emiel met z'n Moeder net uit de kerk thuis was, kwam er een auto voor Chalet „Edelweisz", waar de Favres woonden, en stapten er wat heeren uit. En Pernet was er ook bij in z'n Zondagsche pak.

„Zoo," knikte Emiel naar dat eene bekende gezicht en Pernet lachte maar en riep wat terug, dat veel leek op: „Zoo, jonge gids!"

Maar dat verbeeldde Emiel zich zeker maar. Gids? . . . hij, gids?

O, wat zijn kennis van den berg betreft, zou hij 't kunnen zijn; want behalve al z'n gevaarlijke tochten was hij nu ook in de spleet onder de Duivelsrots geweest, mèt Pernet en Reber.

Eerst waren ze 's morgens vroeg naar die plek opgeklommen — en ja, het gieren hadden ze gehoord, maar Pernet had toen dadelijk hard gezegd: „Nu jongens, nou hebben we God naast ons, versta je dat goed? en anders niemand. En dat lawaai, daar hebben wij niks mee te maken!"

Pernet had de touwen vastgemaakt en was met de brandende lantaarn aan z'n nek het eerst afgedaald. Toen was het lang wachten en dat had Emiel haast het spannendste van den heelen tocht gevonden.

Eindelijk had Pernet uit de diepte geroepen: „Reber, jij!"

En na Reber was Emiel zelf afgedaald tot een uitstekend gedeelte in den rotswand, waar ze met z'n drieën met gemak staan konden.

Pernet lichtte met zijn lantaarn bij en het eerste, dat Emiel zag, was een waterval, die daar opzij met donderend geweld neerstortte en hij begreep, wat Pernet bedoelde met zijn woorden: „Dat gieren, dat je boven hoort, dat komt door het vallende water en de wind, die hier ergens door trekt."

https://achterderug.nl

En waar toen de lichtbundel op gericht bleef, was wel akelig. Daar, wat opzij, half boven den afgrond, lag een gedaante: De vreemdeling, die op de uitstekende rotspunt was doodgevallen.

Maar ze hadden hem gevonden, en Pernet zelf had hem naar boven gehaald. Terug waren ze gegaan, langzaam, heel langzaam, om de extra last, die ze te dragen hadden. Zoo waren ze teruggekomen in het restaurant aan de Pillonpas.

Maar wat die heeren nu hier moesten, die allemaal het bestuursinsigne van de Alpenvereeniging droegen. En Pernet wees maar lachend op zijn eigen groote insigne met de gems er op, ten teeken, dat hij gediplomeerd gids was.

Lang lieten ze Emiel niet in spanning, want een van de heeren zei, toen ze in huis kwamen, dadelijk, waarom ze hier waren.

„Dus dit is Emiel? kleinzoon van de oude Favre? Wel zeker; nou we hebben gedacht: die naam Favre moet in de wereld der gidsen blijven voortleven in een levende persoon. Wat dacht je ervan, Moeder, als jouw zoon gids werd?"

Moeder Favre kon geen enkele bedenking opperen, of de heeren hadden daarvoor gezorgd: geld, opleiding. Er was werkelijk geen andere mogelijkheid, of ze moest van harte ja zeggen.

En toen de zaak voor elkaar was, was het eerste, dat ze deed, Emiel naar zich toe te trekken en hem een paar klappende zoenen op bei z'n wangen te geven. Emiel had wel zóó het huis uit willen loopen, als het heerlijke van „gids worden" hem niet terug gehouden had.

Maar later, toen hij al een der beroemdste en meest betrouwbare gidsen van de streek was, en al een heel boekje met bizondere vermeldingen van de Alpenvereeniging bezat, gaf hij elken keer, als hij van een gevaarlijken bergtocht thuiskwam, zijn oude Moeder van harte haar zoen terug, en hij was dan telkens weer dankbaar, dat hij zoo'n flinke Moeder had, die vertrouwde als hij en daarom zoo gelukkig was.

En op den gevel van Chalet „Edelweisz" stond al lang naast de geschilderde gentianen en alpenroosjes en edelweisz en spreuken, een nieuwe spreuk met prachtige krulletters geverfd: „Vertrouwen schakelt vrees uit," maar dan natuurlijk in de taal, die daar in de streek gesproken wordt.

Het Spinneweb.

Hoe zou het toch komen, dat een vlieg, die tegen een spinneweb aanvliegt, daarin blijft vastzitten? Op de vangdraden van het net zitten heel kleine druppeltjes van een kleverige vloeistof, die niet opdroogt, en waarvan de vliegen, net als de vogels aan den lijmstok, blijven kleven. Een web van middelmatige grootte kan wel 87.000 van die kleine lijmbolletjes bevatten. Op haar achterlijf heeft de spin zes werktuigjes, die spintepels worden genoemd; door honderden buisjes komt de kleverige vloeistof op deze tepels naar buiten. Die uiterst fijne straaltjes vormen, als ze zijn opgedroogd, alle te zamen den sterken draad voor het web. Daarbij komt nog, dat 10.000 spinragdraden samen pas zoo dik zijn als één enkel haartje uit onzen haardos.

https://achterderug.nl

DE KERSTMAN.

S. FRANKE.

Toen eens de grijze kerstman
nog jong van jaren was,
(nu loopt ie krom gebogen
en draagt een dikke jas)
men zegt dat toen de kerstman
op reis wou naar de zon;
en alle menschen riepen luid
dat *dat* toch vast niet kon.

Maar zie, de jonge kerstman
zei vriend en maag goên dag
en steeg, en steeg, al hooger
tot niemand hem meer zag.
De zon kon hij niet halen,
de zon was veel te ver . . .
Toch vond ie op zijn stoute tocht
een schitterende ster.

En honderduizend menschen
heeft hij daar mee verblijd.
Hij komt er mee naar 't Noorden
in barre wintertijd.
Hij gluurt er door de ruiten
en ziet ie 'n kerstboom staan
dan steekt ie met zijn zonnester
de witte kaarsen aan.

https://achterderug.nl

INA'S VLUCHT,

Kerstvertelling door D. A. CRAMER—SCHAAP.

Ill. van CLAUDINE DOORMAN.

Hans liep in haar eentje naar huis. De lucht zag grauw en het begon te sneeuwen, fijne jachtsneeuw, die de wind voortzweepte. Je voelde hem meer dan dat je hem zag, want hij prikte als fijne naaldjes in je gezicht!

Zij liep met gebogen hoofd, de handen diep in de zakken van haar duffel. Zij was boos, verdrietig van boosheid, ze wist zelf niet of de tranen die in haar oogen stonden door de wind kwamen of omdat ze zich zoo ellendig voelde. Ze schopte tegen een steen die op het trottoir lag, en het ding keilde over de straat, nog tot voorbij de lantaarnpaal.

Nu was het uit met Ina, voor goed uit! Zij waren vriendinnen geweest van af dat ze als kleine peuters aan de hand van Mina samen naar school gebracht werden, je kon je geen Zondag, geen feestje, geen gewone schooldag denken zonder Ina. Maar ja, nu had ze zelf gekozen, op het oogenblik zat Ina in de auto die Mimi altijd van school haalde, deftig achterin met haar tasch, en zij, Hans, ze liep hier in haar eentje, en ze kon hier morgen in haar eentje loopen, en overmorgen en over twee maanden ook. Want een nieuwe vriendin nemen, al zou je willen, dat kòn je toch maar niet ineens. Dat had Ina gedaan, die was nu met Mimi, maar neen, een vriendin daar moest zij, Hans, nooit meer iets van hebben, die liet je in de steek zoodra er een ander kwam, zoomaar een nieuw kind dat niets wist van school, en van de klas, en wat er al die jaren gebeurd was. Een kind met zijden jurken aan, waar de kinderen achter haar rug tòch om lachten, omdat je er niet eens mee spelen kon, stèl je voor: „twee in de bocht" of „haasje over" met een jurk waarmee je anders alleen maar naar een partijtje ging! Maar de auto, die had 't bij Ina eigenlijk gedaan, dat vond zij mooi! Eerst een eindje meerijden, och, één enkel keertje maar, omdat Mimi het zoo graag wou en je toch geen „nee" kon zeggen, en toen al gauw elke dag, eerst om vier uur, en later om twaalf ook.

Maar vandaag, in het speelkwartier, had zij 't ineens maar gezegd, toen Ina, een beetje verlegen, bij haar inhaakte, en weer zoo erg lief deed, of zij er toch mee inzat en nu haar ook wat gunnen wou.

„Je hoeft heusch niet meer aardig tegen me te doen hoor, en me 's ochtends halen, dat heb ik ook liever niet meer, en om half twee ook niet. Je hebt nu Mimi!" Heel hard had zij het gezegd. Ina was boos weggeloopen, even later was zij gearmd met Mimi voorbij gekomen, en zij hadden expres schaterend gelachen toen zij langs haar gingen. De andere kinderen hadden het ook gemerkt, die hadden het al lang aan zien komen natuurlijk en Mientje van den Heuvel had gezegd: „Laat haar maar, hoor, ze zal gauw genoeg van dat spook krijgen!"

Hans was zoo in haar gedachten verdiept, dat zij haar eigen huis voorbij liep. En zij had ook geen zin om terug te keeren. Tegen Tante, die de huishouding deed, nu Moeder ziek was, kon je er toch niet over praten, die zou er niet eens echt naar luisteren en wel telkens „ja", en „nee" zeggen, maar voelen wat het wàs, nee, dat

https://achterderug.nl

een Tante niet. En het Moeder schrijven wilde zij ook niet, nu net tegen Kerstmis zoo'n nare brief, dat ging niet. Dan zou Moeder zich maar verdrietig maken, en dat mocht juist heelemaal niet.

Hans sloeg den weg naar het park in, daar liep niemand met dit vreeselijke weer. Maar nu kon je juist goed denken. Zij had het Ina gezegd, en dat was goed geweest, nu moest ze er zelf over heen zien te komen, ineens een groote stap doen, en er niet meer over denken. Maar dat was gemakkelijker gezegd dan gedaan! En wat zou Ina's Moeder wel denken? Want nu zou zij natuurlijk ook nooit meer bij Ina aan huis kunnen komen, en dat was juist altijd zoo fijn geweest!

Jaap en Jan, de jongens, zou ze nog wel eens op straat zien, maar Mijnheer en Mevrouw — die zouden vast denken dat zij ruzie gemaakt had met Ina — en misschien kwam Mimi er nu voortaan wel, en zat op haar plaatsje aan tafel, naast Mijnheer!

De tranen, die tot nu toe haar oogen wazig gemaakt hadden, werden heel groot, zóó groot dat zij zich tot druppels vormden, en langs Hans' wangen naar beneden gleden, maar driftig veegde zij ze weg. En nu ging ze naar huis ook, Tante zou niet weten waar ze bleef, en er was toch heelemaal niets aan te doen, heelemaal niets!

* * *

„Je komt toch zeker eerste Kerstdag, hè!" zei Mimi." We hebben een reus van een boom, en we krijgen allemaal cadeautjes! Jij ook. Oom en Tante uit Berlijn komen, en nog een heeleboel menschen meer, maar ik mocht ook een vriendinnetje vragen en ik vind jou het leukst."

Ina zwaaide verlegen met haar tasch, ze zou dolgraag naar Mimi gaan, wat een pracht van een boom zou dàt wezen, hij reikte vast en zeker tot het plafond, maar Moeder . . . zou Moeder het goed vinden dat zij eerste Kerstdag op visite ging? Dan waren ze allemaal thuis, de jongens gingen expres na de Kerstdagen pas naar Tante Go in den Haag, want met Kerstmis kwam Grootmoeder over.

„Ik moet eerst thuis vragen, of ik mag," zei zij zacht, maar Mimi was veel te veel van haar eigen dingen vervuld dat zij iets van Ina's verlegenheid merkte.

„Natuurlijk mag je. Maar dan moet je die leuke jurk aandoen," zei zij, „je weet wel", „die lichte groene, niet die leelijke blauwe van laatst."

Ina kreeg een kleur, Moeder had de blauwe zelf gemaakt, en zij had hem juist erg mooi gevonden, maar Mimi had zelf ook zulke beeldige, die regelrecht uit Parijs kwamen.

„Nou hoor," Mimi maakte vlug haar arm los, „ik moet nog boodschappen doen met Moeder, voor Kerstmis! riep zij nog eens over haar schouder, en Ina lachte en wuifde toen zij even later in de auto voorbij reed.

Alleen liep zij verder. Zij dacht aan het kerstfeest, o, als zij nu maar mocht! „We krijgen allemaal cadeautjes, had Mimi gezegd, jij ook." Wàt zou zij wel krijgen?

Voor zich uit zag zij Hans loopen, ook alleen, als die nu maar niet omkeek! Vroeger was Hans wel leuk geweest, maar tegenwoordig deed zij zoo vervelend. Als zij aardiger was zou Mimi haar ook wel meenemen, maar Mimi had dadelijk gezegd:

„Die vriedin van jou, wat is daar nou aan? Zoo'n stijve houten klaas!"

Maar Hans keek op noch om, zij stapte stevig door, alleen bleef zij even staan kijken voor den bloemenwinkel op den hoek. Ina hield haar pas wat in, zou zij nu langs haar schieten, maar neen, Hans liep alweer door. Ziezoo, nu moest zij de zijstraat in, en Hans rechtdoor, dan was zij haar meteen kwijt.

https://achterderug.nl

Moeder was alleen thuis, Vader kwam pas om vijf uur van kantoor, en de jongens hadden Slöjdles Dinsdags.

„Zoo prul", zei Moeder, „heb je vacantie? Kom je gezellig bij me zitten? Dan mag jij thee schenken."

Dat had zij altijd gezellig gevonden, met Moeder alleen thuis, en dan de schemerlamp aan, en Moeder heelemaal alleen voor haar. Anders overschreeuwden de jongens je altijd dadelijk met hun verhalen. Maar nu treuzelde zij bij de theetafel, verschoof de kopjes, morste met de suiker. „Toch maar vragen," dacht ze, „zoo'n rustig oogenblikje komt misschien niet meer."

„Moes, begon zij, en zij wond de lus van de teacosy stevig om haar vinger „ik wou u wat vragen. . . ."

„Nou," lachte Moeder, „je doet of je niet tot tien kunt tellen! Is het zoo erg? Zal ik eens raden? Een nieuw glas voor je horlogearmband, ik zag. . . ."

Maar Ina schudde haastig van neen. „Nee, heusch niets nieuws! Alleen maar of ik eerste Kerstdag 's avonds naar Mimi mag."

't Bleef heel stil. Moeder zei niets, 't was zóó stil dat je de wollen draad door de kous hoorde schuiven die Moeder zat te stoppen.

„Dan is Grootmoeder er", zei Moeder eindelijk.

Ina haalde haar schouders op. „Maar Grootmoeder is er tweede Kerstdag toch ook nog en als ik nou toch zoo heel erg graag wou."

„Dat is het juist", zei Moeder, en haar stem klonk heelemaal niet vroolijk meer, „dat je zoo erg graag wilt. . . . de jongens hebben zelf gevraagd of zij de kerstdagen thuis mochten blijven. Maar ik zal er met Vader over spreken."

Donker keek Ina in de vlammen van den haard. O, als Moeder er met Vader over moest spreken, dan wist zij het al, dan mocht het natuurlijk niet.

„Hier," zei zij en zij zette het volle theekopje zoo hard op tafel dat er een bruin golfje over het randje vloog, en meteen liep zij naar boven, naar haar koude kamertje, de deur sloeg zij met een slag achter zich dicht.

Toen de gong voor het eten ging kwam zij met een woedend gezicht beneden, en zij viel dadelijk tegen Jan uit, omdat hij bij de deur tegen haar opbotste: „Lamme jongen, kijk toch uit!"

„Hoor eens Ina", riep Vader uit de voorkamer, „zoo'n toon wensch ik hier in huis niet te hooren!"

Mokkend at zij haar soep, natuurlijk trok vader Jan weer voor, zij kreeg altijd voor alles een standje.

Vader en Moeder hadden er in de voorkamer straks zeker over gesproken en Vader zou na tafel wel zeggen dat het niet mocht.

„Ik ben straks Hans tegengekomen", zei Jaap. „Waarom komt Hans toch nooit meer hier, Moeder? Ik vond het altijd zoo'n leuke meid".

Ina kreeg een kleur. „'t Is een vervelend kind," zei zij, „we zijn geen vriendin meer."

„Zoo", zei Moeder. „Dat is dan wel ineens, na zes jaar vriendschap, hebben jullie ruzie gehad?"

https://achterderug.nl

„Mimi is nu mijn vriendin" zei zij uitdagend, over haar lepel heen.

„O, die nuf!" riep Jan. „Als die hier moet komen, dan gaan wij op zolder spelen, hè Jaap?" Maar Vader legde hem met een blik het zwijgen op.

Over de invitatie werd dien avond niet meer gesproken, en Ina voelde zich steeds boozer worden. Als Vader en Moeder het zóó vanzelfsprekend vonden, dat zij niet ging. dat er zelfs niets meer over gezegd werd! Maar 's avonds, toen Moeder haar toe kwam dekken, zei zij zacht:

„Ineke, als je deze dagen met zoo'n gezicht rondloopt, dan bederf je onze Kerstvreugde maar, zegt Vader. Je mag dus gerust naar Mimi gaan". Verrast lichtte Ina haar hoofdje op van het kussen.

„Mag ik heusch, Moes? vroeg zij blij.

„Zeker", zei Moeder, en ging de kamer uit.

Het heele huis was vol geheimzinnigheden, maar Ina werd nergens ingehaald, en niemand sprak met haar over Kerstmis. Moeder ging alleen boodschappen doen, en nam haar niet mee, zooals andere jaren. De jongens hielden dadelijk hun mond als zij binnen kwam, zij merkte wel dat ze iets maakten. stiekum op zolder, als zij van boven kwamen roken zij naar verf, en de deur van het timmerhok bleef op slot! „Och kind", zei Jan, toen ze één keer haar nieuwsgierigheid niet kon bedwingen en er naar vroeg, „ga jij maar naar je Mimi, jij hoort er niet bij." Beleedigd was zij weggeloopen, maar gek, zij kòn Jan's woorden niet vergeten, aldoor hoorde zij het weer „jij hoort er niet bij!" Zij hoorde er toch wél bij, al was ze nu één avond weg. Nu, zij zou maken dat ze haar allemaal missen zouden! En zij droeg uit zich zelf Grootmoeder's koffertje van het station naar huis, en zij zette voor Moeder thee, toen Moeder laat uit de stad terug kwam, en zij maakte dat Vader's pijp klaar lag, als hij uit kantoor kwam. Maar niemand die er iets van zei, zij deden net of het doodgewoon was.

Maar het ergste, het ergste was eerste Kerstdag zelf! Zij hing den heelen dag landerig rond, zij waren allemaal bezig, maar zij had niets te doen! Grootmoeder en Moeder versierden samen het boompje in de voorkamer, de gordijnen waren dicht, maar je kon duidelijk het gerinkel van de zilveren ballenslingers hooren. Vader brandde de kaarsjes af en doopte de zwarte pitjes in petroleum, dan brandden ze beter, want Jaap had verzonnen dat de boom met schietkatoen aangestoken zou worden. Jan en Jaap versierden de kamer met hulst, Jan zat op een trapleer en Jaap gaf beneden aanwijzingen.

„Ina", Moeder stak even haar hoofd om het hoekje van het gordijn, „ga jij je nu vast verkleeden. Om half zeven word je met de auto gehaald." Zij was eigenlijk blij dat zij naar boven kon gaan, wat deed zij beneden, tusschen al die bezige menschen! Kijk, Moeder had alles keurig netjes klaar gelegd. Gelukkig de groene, die vond Mimi immers het mooist, en nieuwe haarlinten, en de lakschoentjes met de lange zijden kousen.

Toen zij om zes uur beneden kwam, was Moeder bezig de tafel gezellig te dekken. Zij spande roode linten over het witte tafellaken, en bij elk bord legde zij een takje hulst. Zes borden, telde Ina. Zij moest even lachen. „U vergist u Moes, u dekt voor zes, ik ben er toch niet?" Maar Moeder zei rustig: „Ik heb gevraagd of Hans vanavond bij ons kwam", Met groote verschrikte oogen keek zij Moeder aan.

https://achterderug.nl

„Hans? Maar we hebben toch ruzie?"

Moeder lachte. „Ja jij, maar wij toch niet? Hans is nog altijd ons vriendinnetje, hoor, en nu kan zij mooi jou plaats innemen. Zij vond het wàt prettig!"

Floep, weg was ineens alle pleizier, als ze het nog gehad had. Hans in haar plaats hier, thuis, en zij bij Mimi! Er kwamen zelfs twee waterlanders, die niemand gelukkig zag!

„De auto!" riep Jaap, „ik heb hem hooren toeteren!" en zij drukten hun neuzen plat tegen het raam.

„Nu hoor", zei Moeder hartelijk, „veel pleizier, hoor, en je weet, we hebben graag dat je niet later dan tien uur thuis komt."

Zij wuifden haar allemaal na, achter het raam, maar het was geen vroolijk meisje dat wegreed, kleintjes zat zij in een hoekje van de auto en op dat oogenblik had zij maar één verlangen: gewoon thuis te mogen blijven! maar dat kon nu niet meer.

Ina bleef verschrikt staan toen de meid de deur opendeed, en zij in een kamer vol menschen keek. Mimi zag zij heelemaal niet. Klein en verlegen stond zij bij de deur, niemand lette op haar, tot zij eindelijk Mimi ontdekte. Die zat met een lang donker meisje op een canapé. Ina glipte achter de ruggen van de menschen om naar haar toe.

„Gunst kind", zei Mimi, ben je daar al? Ik was je heelemaal vergeten. Dit is mijn nichtje Hermance. Herma, dit is nu het kind waar ik je van verteld heb".

Hermance wierp een koele blik op Ina, knikte uit de hoogte en ging rustig voort haar taartje op te eten.

„Heb je Moeder al goeden dag gezegd?" vroeg Mimi bazig. „Nou, doe het dan, daar staat zij", en zij schoof Ina naar een hoek van de kamer waar Mevrouw met een Heer in het zwart met een witte borst, stond te praten. „Zoo, . . . kleintje" — zei Mevrouw en legde verstrooid haar beringde hand op Ina's hoofd, „Zei u niet, Mijnheer van Boetzelaer, . . . „Kom mee", Mimi trok haar al weer weg. „Hermance is in Parijs op kostschool en nu over met vacantie. Zij heeft haar haar gepermanent, eenig hè?" Ina knikte vaag.

Het duurde een heele tijd eer zij aan tafel gingen, en in de zaal waar gedekt was, stond ook een kerstboom, hij reikte tot het plafond, er brandden geen echte kaarsen in, want hij was electrisch, knip ging het licht in de zaal uit en knip ging de boom branden. Toen zongen alle menschen een lied in een vreemde taal, Duitsch — zei Mimi — waar je niets van begreep.

Zij zat heelemaal onderaan aan een lange lange tafel tusschen Mimi en Hermance in, die aldoor over haar hoofd heen, met elkaar spraken.

Er kwamen allemaal rare dingen die zij nog nooit gezien had, die zij heelemaal niet wist hoe zij eten moest en ook niets lekker vond.

„Kind, zit toch niet zoo te knoeien", zei Mimi hardop, en Ina zag dat zij en Hermance naar elkaar keken en lachten! Nooit, in haar heele leven, had zij zich zóó ongelukkig gevoeld. Zij legde haar vork neer, zij kòn niet meer eten van al dat rare.

„Wat heb je", zei Mimi, „je bent toch niet ziek? Je ziet zoo rood."

https://achterderug.nl

„Zij is eigenlijk nog te klein", zei Hermance, weer over haar hoofd heen, „zij moet natuurlijk even. . . . „Zeg!" fluisterde Mimi, „'t mag eigenlijk niet, 't is heel onbeleefd, maar als je heel voorzichtig opstaat merkt niemand het. En dan in de gang, de eerste deur rechts".

Heel voorzichtig liet Ina zich van haar stoel glijden, en achter de rug van een gerokte knecht om, wipte zij de deur uit. Na het geroezemoes in de zaal met de etende menschen, lag de gang lang en stil voor haar.

Naar de deur rechts keek zij niet, zij liep heel hard door, naar het kamertje waar de knecht haar manteltje gelegd had. Gelukkig, niemand vertoonde zich. Nu de deur uit en dan naar huis! In één adem rende zij door, tot zij hijgend op haar eigen stoep stond.

Vader deed open, en zij huilde zoo dat zij allemaal de kamer uit kwamen vliegen, omdat zij dachten dat er iets gebeurd was. Maar eindelijk, met horten en stooten kwam het heele verhaal . . . „en . . . e . . . nu hoef ik toch niet meer terug, hé Moeder?" zij vroeg het zoo angstig dat ze allemaal moesten lachen.

„Zij mag naast mij zitten, hé Mevrouw?" vroeg Hans, en nu zag zij Hans pas, die was zij heelemaal vergeten! Beschaamd keek zij een andere kant uit.

„Natuurlijk", zei Moeder, „en Vader belt wel even op. Zij zullen anders niet weten waar je gebleven bent!"

En zoo werd het toch een heerlijk Kerstfeest, en wat nog het heerlijkste was: Hans bleek heelemaal niet boos! Ze gaven elkaar onder de kerstboom, toen niemand het zag een hand.

Ben je nu heusch weer goed"? vroeg Ina. „Ik zal Mimi nooit meer aankijken. Ik begrijp zelf niet hoe ik het heb kunnen doen."

Maar Hans lachte. „Kind, zei zij, „daar denken we niet eens meer aan. Eens vriendin, blijft vriendin, dat heb je nu gemerkt."

https://achterderug.nl

TJAKO, DE FRIES

DOOR C. BLEEKER

met ill. van DICK DE WILDE

Met z'n vieren stonden ze op de hoek van de Kastanjelaan, het punt, waar de clubleden altijd bijeenkwamen. 't Wachten was op Karel ten Berge en Kees Bloemendaal, de twee, die op 't Gymnasium gingen.

Vijf over twaalf, waar bleven die lui? Ze moesten nu niet denken, dat hun vrienden van plan waren, aan de straat vast te vriezen!

Met de handen in hun jaszakken stampten ze op de hardbevroren weg.

„Zeg, da's nou ook wat, dat we vanmiddag geen vrij hebben om te rijden," mopperde Ab.

„De directeur zal gedacht hebben, dat er nog wel meer dagen met vorst zullen komen en wil 't ijs natuurlijk graag stevig laten worden, voor jij d'r op komt" zei Piet van der Mey. „Op elke plaats waar jij valt, zouen vandaag nog wakken ontstaan."

„Je bent vroeg leuk hoor, hou je vast den heelen dag niet vol" was 't antwoord van de dikke Ab, die, in verband met zijn omvang, in de club de bijnaam droeg van Reynout van Gelder. Goeierd, die hij was, kon hij de plagerijtjes van de vrienden best hebben, ze meenden 't zoo kwaad niet.

„Nou, in elk geval, morgen is het Zaterdag, en over die middag heeft de directeur niets te zeggen" beweerde Jan, de broer van Piet. „Vader zegt anders, dat de vorst vast niet lang zal aanhouden."

„En wat zegt 't Orakel d'r van? informeerde Henk van Doorn.

„Verandering" steunde Ab.

't Orakel was de oude werkster, die elken morgen de apotheek van Ab's vader schoonmaakte. Allemaal kenden ze de betrouwbaarheid van Da's weervoorspellingen! kon je beslist beter op aan, dan op de barometers of de berichten uit de Bildt. Als Da 's morgens zei: „Jongenheer, 't zit me weer zoo in de botten," was d'r vast storm of regen in aantocht.

Wilde de club eens uit, Ab informeerde eerst bij ouwe Da of 't goed weer zou blijven.

Nu de uitspraak van het orakel bekend was, steeg de verontwaardiging van de jongens ten top.

„Had de directeur die gevoelige botten van Da maar" bromde Piet.

Daar kwamen Kees en Karel aan.

„Hebben jullie vrij vanmiddag?" riepen ze al vanuit de verte.

„Nee, jullie soms wel?"

„Wij ook niet, we hadden 't vast gedacht, maar 't was mis!"

De twee Gymnasiasten vertelden, dat ze een knecht van de ijzergieterij gesproken hadden, die vanmorgen heelemaal op schaatsen naar 't werk was gekomen. „'t IJs moet schitterend zijn," zegt 'ie, „fijn voor morgen!"

't Orakel voorspelt anders nattigheid" kondigde Ab zuchtend aan.

https://achterderug.nl

Hoewel de heele club door deze uitspraak de toestand donker inzag, werd toch besloten, om thuis te vragen of 't goed was, dat ze den volgenden middag een groote tocht maakten. Ze zouden anders wel eens willen weten, of de directeur en de rector het vroeger ook zoo leuk hadden gevonden, met ijs op school te zitten, vooral, omdat beide heeren veel van schaatsenrijden hielden. Ze waren natuurlijk stilletjes weggeslopen, kon vroeger makkelijk!

Met een „Saluut! tot vanmiddag" ging het troepje uiteen.

Henk slenterde langzaam naar huis. Z'n gedachten waren niet bij de tocht van morgen, maar bij het antwoord, dat z'n vader hem zou geven, als 'ie vroeg, te mogen gaan rijden.

't Zou nu ongeveer een maand geleden zijn, toen dokter van Doorn plotseling naar Friesland was geroepen, waar zijn beste vriend ernstig ziek was. Den volgenden dag werd er een telegram bezorgd, Vader kwam niet thuis en zou nog eenige dagen wegblijven. Mijnheer van der Hoeven was den vorigen avond gestorven en liet, behalve een zoon, geen familie na, zoodat Vader alles regelen moest.

En toen, op een Zaterdag, (Henk herinnerde het zich als den dag van gisteren, omdat 'ie met de club uit wou en Moeder gevraagd had of 'ie thuis bleef), was Vader terug gekomen en had een vreemde jongen bij zich. Moeder was dadelijk op hem toegestapt en had hem op elke wang een stevige zoen gegeven, stel je voor, zoo'n morgen, die ze nooit gezien had! en ze hielp hem z'n jas uittrekken, ook al zoo gek, kon 'ie toch zeker best zelf en toen kwam Vader en had gezegd: „Voor jou heb ik een broer meegebracht Henk" en tegen de jongen: „Dit is nu Henk, Tjaco."

Hij had de lange, blonde jongen met z'n ernstig gezicht van het hoofd tot de voeten opgenomen en z'n dank voor de broer was matig geweest. Had 'ie daarvoor den heelen middag thuis moeten zitten?

Heden nog toe, wat een saaie, kon je zoo wel zien, wat zou de club daar wel van zeggen? En wie weet hoe lang 'ie met die knaap opgescheept zou zitten! Vaders en Moeders konden je toch soms wat leveren! Had dikke Ab laatst niet den heelen middag met een zeurpiet van een nichtje moeten wandelen? en niks was er aan te doen geweest!

Maar dit liet zich hondermaal erger aanzien, „een broer," dat zou Vader nooit gezegd hebben, als Tjaco gauw weer opstapte!

'n Vervelende avond hadden ze gehad, Vader naar patiënten, Tjaco in elkaar gedoken in een stoel en Moeder, die, lief als altijd, probeerde het den vreemdeling gezellig te maken.

Toen Tjaco naar boven was, had hij van alles en nog wat over die jongen moeten weten; Moeder vertelde, dat hij heel alleen op de wereld stond. Zijn vader had, voor hij stierf, aan Vader gevraagd, of die wilde zorgen, dat Tjaco op een goeie kostschool kwam en of hij eens een enkel keertje hier mocht komen in de vacantie. Toen had Vader gezegd, dat hij Tjaco voor goed meenam naar huis en zou zorgen, dat hij opgroeide tot een flinke man.

„Zou jij anders gehandeld hebben Henk"? had Moeder gevraagd. „Zou jij zoo'n arme jongen, die verleden jaar z'n moeder en nu z'n vader verloren heeft, en niemand meer bezit op de wereld, wegsturen naar een kostschool en zelf teruggaan naar een gezellig thuis?"

Hij had moeten bekennen, dat hij zooiets niet gedaan zou hebben en had opeens wel medelijden met Tjaco gehad. Waarom nou niet alles verteld, voor z'n komst? Vader kon toch wel begrijpen, dat zoo'n jongen onmogelijk een verrassing kon zijn!

's Zondagsmorgens waren Karel en Piet gekomen om hem te halen, gauw had 'ie ze in de gang opgevangen en van Tjaco verteld.

https://achterderug.nl

„Nogal geschikt zeg?" informeerde Karel.

„Kijk zelf," en toen gingen ze de kamer binnen, waar Tjaco weer in een hoekje zat en ongeveer niets zei.

,'t Oordeel van de vrienden was dan ook niet bepaald vleiend geweest.

Geen oogenblik was het bij de drie vroolijke jongens, die nog nooit verdriet gekend hadden, opgekomen, dat Tjaco geen behoefte had aan hun verhalen, dat z'n gedachten in 't kleine plaatsje in Friesland waren, in 't vriendelijke oude huis, waar hij vader en moeder verloren had.

's Maandags was dokter van Doorn met Tjaco naar de rector gestapt en nu zat hij bij Karel en Kees in de tweede klas. Leeren kon hij uitstekend, in die paar weken was hij al een van de besten van de klas; zou je altijd zien, zulke saaiers ontpopten zich als echte werkezels. Ongemerkt had de club hem in de gaten gehouden, maar 't was en bleef treurig, en hij zat er maar mee, peinsde Henk.

Vader vond, dat hij zich te weinig met Tjaco bemoeide, had 'ie al lang gemerkt. Of die jongen niet in de club kon komen, was er ook al eens gevraagd, in hun club, die al zeven jaar bestond en waarin alleen bij algemeene stemmen een nieuw lid werd toegelaten! Voor zoover 'ie gemerkt had, bezat Tjaco d'r nog niet één.

Hij had zoo'n voorgevoel, dat Vader vandaag eens anders zou optreden, 'n heel sterk voorgevoel.

Dat dit uitkwam, bleek om half vier, toen de club vergaderde op 't gewone punt. Allen hadden toestemming verkregen om die tocht te maken; „maar op mij moeten jullie niet rekenen" zei Henk en vertelde toen, dat z'n vader 't niet goed vond dat hij uitging en Tjaco thuis moest blijven.

Daar had je 't nou, natuurlijk die lijs van een Tjaco weer! Perplex stonden ze alle vijf te kijken. Henk, de ziel van 't gezelschap zou niet meegaan en bovendien nog opgescheept zitten met dat taaie joch! Hoe kon Henk's vader zooiets uitdenken? 't leek wel niks. Ja, en nu hadden ze natuurlijk te kiezen, òf met z'n vijven, òf met z'n zevenen uit, en lid 7 was Tjaco!

„'t Eenige, wat er op zit is, dat we de vent meevragen" verklaarde Kees.

„Groote kans, dat 'ie niet eens wil" zei Ab.

„Of niet durft" merkte een ander op. „Jongens, laten we 't beste d'r maar van hopen, ginds komt 'ie nèt aan, zullen we 't meteen maar vragen."

Toen Tjaco het groepje genaderd was, werd hij aangehouden; Karel deed 't woord. „Zeg, Tjaco, heb je zin om morgen met ons te gaan schaatsen, een heele tocht, weet je, 'n uur of vier."

Gespannen keken ze alle zes naar Tjaco's gezicht, zagen een blije flikkering in z'n oogen en tot hun groote verbazing en teleurstelling zei hij, dat 'ie graag mee wou.

„Rij je goed?" vroeg Piet.

https://achterderug.nl

„Tamelijk" was 't antwoord.

„Nou, dan kom je wel met Henk mee hè?"

Tjaco kon dit beschouwen als een sein om door te loopen en verdween dan ook om de hoek van de straat.

„Nou, daar zitten we 'an hoor! en hij rijdt *tamelijk*, zullen we genot van beleven!" zei Jan.

Maar een ijsstok meenemen, kon 'ie desnoods achteraan hangen, want als ze op zoo'n ongelukkige krabbelaar wachten moesten, kwamen ze nog geen uur buiten de stad.

Toen Henk thuis kwam, zat Tjaco z'n schaatsen na te zien, mooie, nieuwe doorloopers. Tjaco bestreek ze liefkoozend en vertelde, dat 'ie ze verleden jaar van Vader gekregen had.

„Vast z'n eerste, 't zou me een gekruk en gezanik geven, morgen" dacht Henk.

's Zaterdags vroor het nog flink, maar de lucht was grauw. De botten van 't Orakel voorspelden niet veel goeds, wist Ab voor schooltijd nog gauw aan de anderen te vertellen.

Ze zouen 't er echter maar op wagen en zoo verzamelde de clubleden zich om 1 uur op de hoek Kastanjelaan. Tjaco was er ook, gewapend met z'n prachtschaatsen. Zoo van de buitenkant leek 't een heele sportsman, mankeerde niks aan. 'n Fijne, dikke, grijswollen trui met bijpassende muts en sjawl, sportbroek en kousen en . . . de oogen van de jongens puilden uit van verbazing en verontwaardiging, was die kerel nou heelemaal!!!! daar had 'ie aan z'n voeten gymschoenen, doodgewone, zwarte gymschoenen. Een overtuigender bewijs, wat voor stoethaspel ze daar meekregen, was er niet te vinden!

Op weg naar de vaart gaven ze elkaar porren en wierpen veelbeteekenende blikken naar Tjaco, die, voor zijn doen, bepaald vroolijk meeliep.

Zou de suffer nou heelemaal niet snappen, hoe bespottelijk en onpractisch hij zich uitgedost had voor een ijstocht?

Intusschen waren ze bij de vaart gekomen en gingen op de kant zitten aanbinden. Karel kon 't niet langer uithouden en met een: „Stevige laarzen heb je daar aan, zul je niet makkelijk op doorzwikken", wees hij op Tjaco's schoentjes.

„Ja, daar rij ik anders ook niet op" zei Tjaco.

Verstomd stond de heele club. Daar had 'ie zich nou speciaal voor vandaag zoo opgeknapt!

„Zijn je laarzen dan stuk?" vroeg er een.

„M'n laarzen? maar die draag ik ook nooit op 't ijs, in Friesland reed ik altijd op m'n kousen, dat doen ze daar veel. 'k Dacht, dat jullie het gek zou vinden en daarom deed ik deze buigzame schoentjes aan."

Daar bleken ze een echte Fries in hun gezelschap te hebben!

Tjaco merkte niets van hun belangstelling, hij had z'n schaatsen onder, schoot met een groote sprong het ijs op en was met een paar lange streken al een heel eind weg.

„Tamelijk" had 'ie gezegd! Een opsnijer was 'ie in elk geval niet, dat viel hun hard mee. Wie had dat achter die stille gezocht! Als die ooit meereed op wedstrijden, konden zij zich gerust opbergen, alle eerste prijzen zou 'ie d'r vast uitsleepen en makkelijk ook!

Tjaco kwam terug, stralend van opwinding.

„'t IJs is best hoor!" riep hij.

Een heel ander gezicht had 'ie nou, 'n Fries scheen je bepaald op 't ijs te moeten zetten om hem te laten ontdooien!

https://achterderug.nl

De andere zes waren nu ook klaar, reden even rond en toen begon de groote tocht.

Karel had nog eens goed geïnformeerd bij de knecht van de gieterij; hij wist nu de weg op een prikje en hem was dus de leiding opgedragen.

't Eerste half uur kwamen ze nog wel bekenden tegen maar daarna niet meer, 't was zelfs stil op de vaart. Heerlijk, wat vlogen ze d'r over! de wind was mee en het ijs prachtig. Af en toe werd er even halt gehouden om een stuk chocolade of een appel te eten of even steviger aan te binden.

„Jongens, we zijn op den goeien weg hoor!" kondigde Karel aan, „er moet hier ergens een cafétje aan den kant liggen en als ik me niet vergis, zie ik 't daar voor ons."

„Dan wil ik er binnen, 'k heb vreeselijke dorst" vertelde Ab.

Tien minuten later zaten de jongens dan ook om een genoeg'lijk snorrende potkachel. Allemaal hadden ze thee besteld, waar ze heerlijke knappende beschuitjes bij kregen. De waard informeerde belangstellend, waar ze heen moesten; Kees vertelde van hun plan, om rond te rijden en zoo weer naar de stad terug te keeren.

„As ik de jongeheeren wat zeggen mag, dan zou ik ze aanraaien, langs de kortste weg terug te gaan," zei de man, „we bennen ander weer te wachten en gauw ook, sneeuw, denk ik."

Sjonge, wat een ongeluksprofeet, 't Orakel was d'r niks bij! Zouden ze nu datzelfde eind nog eens moeten en dan met de wind pal tegen?

Buitengekomen besloten ze, hun voorgenomen tocht àf te werken, die sneeuw zou nog wel wat uitblijven, trouwens, wat zouden dan nog zoo'n paar vlokjes!

Hoofdschuddend keek de vriendelijke, oude baas het stel na. „Toen 'k zelf nog jong was, zou ik 't ook gedaan hebben" dacht hij en stapte vlug de warme gelagkamer binnen, want 't was vinnig koud buiten.

De jongens merkten daar echter niets van; opgemonterd door de lekkere thee zwierden ze lustig verder, nu met de wind opzij.

Dikke Ab kwam achteraan, straks was 'ie een van de eersten geweest, had natuurlijk veel wind gevangen met zoo'n breede rug en ongeveer kunnen zeilen!

„Hallo, Reynout, wou je ook nog mee?" riep Henk.

De dikkerd worstelde tegen den steeds feller blazende wind.

„Laten we aan den stok gaan rijden" stelde Tjaco voor.

Dat was nog zoo'n kwaad idee niet, Ab werd in 't midden genomen en voorop reed, alsof 't vanzelf sprak, de lange Fries. Fijn, dat schoot beter op!

Na een poosje voelden ze allemaal iets vochtigs op hun gezicht.

„Regen" zei er een.

„Sneeuw" een ander.

„'t Orakel en de waard" bromde Ab met een grafstem.

Wat gaf 't eigenlijk, zoo'n beetje vocht, 't was nog vroeg ook, een uur of drie, maar 't leek warempel wel vier, en wat floot de wind akelig door de wilgen, die aan de kant stonden!

Verder ging het! de sneeuwvlokken, (want dat het sneeuw was, wat er naar beneden kwam, was nu uitgemaakt), vielen dichter en vormden al een dun, wit laagje op het ijs. De lucht werd steeds grauwer, loodkleurig bijna en de wind gierde nu over het vlakke land.

„'t Lijkt wel een sneeuwstorm" zei Piet.

„'t Is er een" kwam de stem van Tjaco; „als 't zoo doorgaat, kunnen we niet lang meer rijen, je ziet bijna niets door die jagende vlokken en we zouden best ergens tegen òp of in kunnen rijden, je weet nooit, of ze niet hier of daar een bijt geslagen hebben om paling te vangen."

Geen huisje ergens te bekennen, vreeselijk eenzaam was het. Nog maar op 't ijs

https://achterderug.nl

blijven zoolang het ging, dat schoot tenminste vlugger op dan loopen en dan aan de eerste de beste de weg vragen.

Uitgeput zwoegde het troepje verder, hun gezichten deden pijn van de sneeuw en de koude wind die er over blies, hun oogen konden ze maar op een kiertje houden. Wat trok die Tjaco! onvermoeid scheen 'ie te zijn.

En toen, opeens gebeurde het!

Piet, die op één na achter reed, voelde z'n eene schaats losschieten, struikelde over een lang stuk riem en smakte op 't ijs; Henk meesleurend. Dadelijk stonden de anderen stil. Kees vond de schaats en constateerde een geknapt leer. „Kon d'r nog nèt bij" bromde hij. „'t is niet meer te maken ook."

Te repareeren of niet, de eigenaar van de schaats zou het ding dien dag toch niet

meer kunnen gebruiken. Terwijl Henk al lang weer stond en zich afsloeg, lag Piet als een ongelukkig hoopje mensch kreunend op het ijs.

„M'n voet, O, m'n voet!"

Tjaco bevoelde de plek aandachtig, wat het slachtoffer een gil van pijn ontlokte.

„Gemeen verstuikt, kan 'ie onmogelijk op staan," zei Tjaco.

Ziezoo, daar zaten ze nou. Rondom hen de groote, witte verlatenheid, een sneeuwjacht van je welste en Piet met een buiten werking gesteld been. Je moest 't ook maar treffen! de club was uit om een gezellige middag te hebben! Dat er nu ook niemand te zien was! 't Kwam niet bij de jongens op, dat de meeste menschen dit weer hadden zien aankomen en thuis waren gebleven. Ja, en wat nu?

„Hoor eens, ik heb wel niets te zeggen" zei Tjaco, „maar als Piet zoo blijft zitten, bevriest 'ie. We moeten verder, hoe eer, hoe beter. Loopen op 't ijs gaat niet, dus maar op den weg zien te komen."

„En dan?" vroegen de anderen.

„Als jullie 't goed vinden, zou het 't beste zijn, als Piet op de ijsstok ging zitten,

https://achterderug.nl

die we dan om beurten, twee aan twee dragen. En dan kunnen er een paar vooruit loopen en vast naar een huis zoeken, want Piet moet onderdak gebracht."

Die Tjaco bleek toch maar een handige jongen te zijn, je zou zoo zeggen, dat 'ie elken winter zoo'n karweitje had op te knappen! De club was heel dankbaar voor zijn goeie raad en Piet werd onbeholpen op den kant getrokken, wat hem ontzettend veel pijn deed.

„Mot je je schaatsen ook maar beter nazien, voor je uitrijdt" zei z'n broer venijnig.

Dadelijk daarop zette de stoet zich in beweging. Henk en Kees waren al vooruit en niet meer te zien. Het tweetal was nog niet ver weg, toen ze een jongen van een jaar of achttien tegen kwamen.

„Mooi weertje" bromde dat heerschap.

Kees hield hem aan en vroeg, of er niet ergens een huis in de buurt was, waar ze een vriend met een verstuikte voet heen konden brengen.

„Knap stel benne jullie" zei de jongen," hè je 'em zeker een eind verder an de weg late zitte en in dit weer, 't zal een mensch gebeure, as 't een beetje wil, vin je 'em niet eens terug. Een huisje is er wel, 'n minuut of vijf verderop."

Dank je, dat is, wat we weten wilden", zei Henk, „en wat die vrind betreft, als je doorloopt zul je wel zien, hoe we die achter gelaten hebben."

Verder sukkelden ze. „Wat een ongeluk van een man, waar bemoeide hij zich mee?" mopperde Kees.

Even later zagen ze het huisje, 't viel hun nogal mee, dat hadden ze nog wel slechter kunnen treffen.

Geklopt op de deur, . . . geen antwoord. Nog eens getikt. 't Zelfde resultaat. Dan maar achterom, op de achterdeur getrommeld en gebonsd en eindelijk voorzichtig aan de klink gevoeld. Op slot! Niemand thuis. Ook de schuur bleek afgesloten te zijn. Wat een pechvogels waren ze toch! De vijf anderen waren ook in aantocht, alleen hun stemmen kon je hooren, zien niets. De schemering was nu ook ingetreden en 't sneeuwde nog steeds voort.

Met z'n allen overlegden ze, wat er nu gebeuren moest. Karel zei, dat hij zoo ongeveer wist, waar ze zich bevonden, dit huisje kwam hem heel bekend voor en als hij 't goed had, moest er even verder een molen zijn, en je kon aannemen, dat daarbij menschen woonden.

„Moet jij nu maar vooruit" zei Henk, „en neem Jan mee, dan dragen wij." Weg waren de pioniers en de rest ploeterde langzaam achteraan.

Reuzen kerel bleek die Tjaco te zijn, daar liep 'ie nou al dien tijd op z'n dunne schoenen, die natuurlijk doorweekt waren en gaf geen kik.

't Was al aardig donker, toen ze opeens Karel en Jan voor zich zagen staan. De molen was gevonden, in een soort elzenboschje stond hij, maar ze hadden zulke vreeselijke geluiden in de buurt gehoord, dat ze er niet vlak bij waren geweest; 't kon trouwens wachten, tot ze er allemaal waren.

Het boschje werd bereikt en binnengedrongen; enkele lage takken striemden hen in 't gezicht. Maar daar klonk, boven den storm uit een langgerekte angstkreet, zóó afgrijselijk en klagend, dat het troepje, als op commando, bleef staan. Piet gleed bijna van de stok, zoo beefden z'n dragers.

„Dat bedoelden we" fluisterden Jan en Karel.

Weer zoo'n kermende gil, ditmaal lang aanhoudend en eindigend in een soort gekreun.

De oude molen stond daar, als een groote, zwarte, dreigende gedaante, met z'n armen zwaaiend in de lucht. 't Gevaarte steunde en kraakte bij elke windstoot. Een hevige vlaag deed de wieken een eindje draaien, wat een zwiepend geluid maakte,

https://achterderug.nl

Mijnheer van der Mey kwam aan de telefoon, 't bleek, dat alle ouders zich erg ongerust hadden gemaakt over de schaatsenrijders.

„Je Vader komt, zoo gauw het ophoudt met sneeuwen, en dat kan volgens mij niet lang meer duren" vertelde hun gastheer.

Een goed uur later werd er dan ook geklopt en Mijnheer van der Mey en dokter van Doorn stapten binnen. Na de molenaarsfamilie begroet en bedankt te hebben voor hun groote gastvrijheid „'t is geen pretje om zeven sneeuwpoppen binnen je muren te krijgen"; zei de dokter, werd er allereerst naar Piet's voet gekeken, terwijl de gulle juffrouw ook voor de heeren koffie inschonk. Intusschen moest Kees vertellen, en dit clublid vergat niet, te zeggen, dat ze zonder Tjaco's hulp en raad waarschijnlijk nog ergens buiten zouden ronddolen.

„En dat had voor Piet noodlottig kunnen worden" zei de Dokter.

„Jongen" en Mijnheer van der Mey stond op en greep Tjaco's hand, „je bent een kraan, en ik kan je niet dankbaar genoeg zijn."

„Ik ben trotsch op m'n pleegzoon" kwam de stem van dokter van Doorn.

„En ik op m'n broer," vervolgde Henk.

Tjaco was er verlegen van, wat er niet beter op werd, toen Piet's vader zei: „Jongelui, wat zou het een aanwinst voor jullie club zijn, als ze zoo'n stoere Fries haar lid mocht noemen."

„Misschien wil hij er niet eens in, maar hij heeft alle stemmen" zei Ab.

Zes paar vragende oogen richtten zich op Tjaco, maar zijn blij gezicht en vroolijk tintelende oogen vertelden hun genoeg.

En toen gleden, even later, twee auto's zachtjes over de kronkelende, besneeuwde landweg, temidden van de stille, witte weiden, waar de maan nu haar zacht licht over uit goot.

Ze brachten een club van zeven leden naar huis, en in de achterste wagen zat, tusschen z'n vrienden, de blonde, overgelukkige Fries, die dien dag bewezen had, dat hij geen „saaie", maar een echte, flinke Hollandsche jongen was!

BEVROREN RUITEN.

door C. WILKESHUIS.

Wat roosjes en wat ruikertjes,
wat splinters diamant,
een fijngeweven slingertje
van oude, Brugsche kant . . .

een lelie, forsch en zilverwit,
bloeit ergens in een hoek,
een overal staan teekens uit
een Oostersch tooverboek . . .

mijn doode, doffe ruit staat nu
te stralen in de zon,
hij pinkelt en hij twinkelt als
de grot van Oberon [1]).

hij flitst, hij fonkelt . . . en hij traant,
en dán is 't sprookje uit:
de winterzon schijnt wit en mat
door mijn beroofde ruit.

[1]) Koning der elfen.

https://achterderug.nl

gevolgd door een korte, gillende kreet, die de jongens deed verstijven van angst.
'k Zal gek zijn, als ik hier blijf, dat geluid gaat je door merg en been" zei Kees.
„En ik ga er op af" kwam Tjaco's stem, „Piet moet onderdak gebracht, anders bevriest hij."
„Zeg, je bent niet goed, ga toch niet, je weet nooit, wat je er vindt."
„Of niet vindt," dachten ze, want zoo'n geluid had iets geheimzinnigs.
Nog eens dat griezelige gehuil en Tjaco was verdwenen! Maar toen sprong ook Henk vooruit! zoo'n prachtkerel had Vader hem tot broer gegeven en die zou hij daar alleen laten gaan!
De beide jongens liepen tot vlak bij de molen en toen er omheen, tastend naar een deur. Eindelijk, daar voelde Tjaco zoo iets, neen, een raam was 't niet, even verder voelen, een klink, maar die was vastgebonden aan een spijker. Vlug wipten z'n vingers het ijzerdraad los, de deur werd op een kier geopend en meteen sprong hij van schrik opzij, iets vochtig-warms had z'n hand aangeraakt, maar direct daarop hoorden hij en Henk een kort, verheugd blaffen.
Een hond! waarom hadden ze daar niet eerder aan gedacht? Die beesten konden zoo akelig huilen als het stormt!
„Haal jij de lui op, Henk" en Tjaco verdween naar binnen, waar iets ruigs tegen hem opsprong en een zachte snoet tegen z'n gezicht werd geduwd.
„Arme jongen, was je zoo bang? even nog hoor, dan mag je er uit."
Daar kwamen ook de anderen binnen, de oude, pikdonkere molen leek hun een heerlijk, warm verblijf.
„Wie heeft er een touw," vroeg Tjaco; „daar bind ik dan de hond aan en ga er mee naar buiten, 't beest vindt den weg wel en brengt me bij menschen. Kees bleek lucifers te bezitten en streek er een af; bij 't licht daarvan zagen ze een stallantaren en een bundel zakken, waar Piet op werd gezet.
Met een „tot zoo", verdween Tjaco in de sneeuwjacht en weer was het Henk, die hem volgde.
De hond rukte en sprong, holde door het boschje en stond nog geen twee minuten later voor een laag huisje, waar hij aan de deur krabde.
De jongens klopten aan, hoorden binnen loopen en er werd opengedaan.
Met een sprong was de groote hond binnen.
„Tom, daar is Tom terug!" riep iemand.
„Ja, en hij heeft twee sneeuwmannen meegebracht" zei een vriendelijke, zware stem. „Kom er maar gauw in, jongens."
Tjaco en Henk vertelden van hun tocht, de verstuikte voet, en de inbraak in de molen, waar ze Tom hadden gevonden.
„Hoor je dat vrouw? Onze Tom zat te huilen in de molen, daar heb ik die stakkerd natuurlijk zelf opgesloten toen ik straks alles ging sluiten voor de storm, hij liep me aldoor achterna."
„Is 't heel erg, dat we er maar zoo binnengingen?" vroeg Tjaco.
„Ja, zóó erg, dat je d'r meteen weer uitmoet" was 't antwoord van de dikke molenaar. „En ga nou dadelijk die vrienden van je ophalen, dan zullen wij de kachel eens goed opstoken."
Een kwartiertje later zaten ze alle zeven bij een snorrend fornuis in de groote keuken en genoten van een kop heete koffie.
„Je treft het, ik heb me dezen zomer net een telefoon aangeschaft, omdat we hier zoo achteraf zitten" zei de molenaar.
„Wilt U asjeblieft Vader opbellen en zeggen waar we zijn?" vroeg Piet, „want dat weten we zelf niet en nog minder de weg hierheen."

https://achterderug.nl

voor hen. Niets was er om de hut te verwarmen. Koude en honger zouden op Kerstdag hun deel zijn. En omdat de arme vrouw dat toch te erg vond, besloot zij te vragen op het kasteel. Zij had nog nooit gebedeld, maar zij zag geen anderen uitweg. Zij keek eerst of haar kinderen wel rustig sliepen en daarna ging zij, bibberend van kou, honger en koorts, naar het kasteel.

Zij wist wel dat de graaf een hardvochtig man was, maar zij meende dat ieder mensch wel medelijden met haar zou hebben. De ophaalbrug was neergelaten opdat de visschers naar de mis in de kapel zouden kunnen gaan, en weldra stond Jane, nat van de sneeuw en uitgeput van het snelle loopen, op het voorplein. Uit een deur in een der hoeken, die wijd openstond, kwamen haar de geuren van gebraad en gebak tegemoet. Onwillekeurig liep zij daarheen; het was de keuken. Boven een groot vuur werd een heel schaap door de koks om en om gedraaid. Overal siste en knetterde het in de pannen. Een van de koks zag de arme vrouw bij de deur staan en vroeg: „Wat zoek je hier?" Zij stamelde: „Ik wilde graag .... Mijn kinderen hebben geen eten ...."

Het antwoord luidde: „Maak maar gauw dat je weg komt. Voor die kletspraatjes hebben we op Kerstavond geen tijd." En een ander voegde er aan toe: „Pas maar op dat de Graaf je niet ziet."

Maar juist op dat oogenblik ging er een deur aan de andere zijde open, en de graaf trad de keuken binnen, terwijl hij riep: „Zijn jullie nog niet klaar met het eten, luiwammesen?"

Hij liep de keuken door tot hij aan de plaats kwam, waar Jane stond, en toen hij haar zag, riep hij: „Wat is dat voor bedelpak? Wat moet dat mensch hier?"

— Heer," antwoordde een der koks onderdanig „dat is een bedelvrouw, die niet weg wil gaan."

— Wat zeg je me nou," tierde de Graaf, „Niet weg willen gaan! Nu nog mooier."

En hij floot zijn beide bulhonden en hitste die op de ongelukkige vrouw aan, terwijl hij haar toesnauwde:

— Maak dat je weg komt. Ik heb niets met je praatjes te maken. De keuken uit, het voorplein af, en de brug over! En gauw!"

De vrouw nam ijlings de vlucht, een heel eind achtervolgd door de bassende en grommende honden. Toen de kwade dieren eindelijk teruggingen, zag zij dat ze al bij de kapel was, waarvan de deur op een kier stond, en waarin de lichten brandden. Er was verder niemand, en zij sloop binnen om even te rusten en van den schrik en de teleurstelling te bekomen. In een hoek van het koor stond het kribje. De vis-

https://achterderug.nl

HOE DE SCILLY-EILANDEN AAN EEN ZACHT KLIMAAT KWAMEN

EEN STOKOUDE KERSTLEGENDE

door E. VAN LIDT DE JEUDE, met illustraties van POL DOM.

Dit is een zeer oud verhaal dat op de Scilly-eilanden, vooral in de avonden voor Kerstmis, nog wel wordt verteld.

De Scilly-eilanden liggen bij de Zuid-Westkust van Engeland en volgens de overlevering was het klimaat daar guur en grimmig, totdat het wonder in den Kerstnacht is geschied bij een arme visschersvrouw, die Jane heette.

Het was in den heel ouden tijd en op de eilanden leefden niets als wat arme vischers met hun gezinnen. Ze woonden in poovere hutten, die uit klei en stroo waren opgetrokken en waar de ijzige wind in de lange winters aan alle kanten door heen blies. Er was maar één steenen gebouw, dat was het kasteel dat op een heuvel stond, midden op het grootste eiland, en dat werd bewoond door den graaf.

In een van de schamele hutten, misschien wel de allerschamelste, woonde Jane met haar vier kinderen. Jane was weduwe, want haar man was in een storm op zee omgekomen en nooit meer teruggekeerd. Dat was in het voorjaar gebeurd, en gedurende den heelen zomer hadden de menschen Jane met haar kinderen zien rondzwerven over het eiland, waar zij in allerlei kreken en spleten vischjes en krabben vingen, die ze dan als voedsel gebruikten. Toen de herfst kwam, hadden de buren nog wel eens wat eten gegeven aan de arme weduwe en haar kinderen, maar de andere visschers hadden het ook niet breed, zij dachten in de eerste plaats aan de zorgen voor het eigen gezin, en ze vergaten al spoedig de arme weduwe. Zoo was dan Kerstavond gekomen, en de arme vrouw zat in haar koude hut met haar hoofd in de handen gesteund en huilde. Met groote moeite had zij van den bakker een zwart brood weten te krijgen; de helft van dat brood had zij onder haar vier kinderen verdeeld die het met graagte hadden opgegeten. Daarna had ze de kinderen in hun bedden gestopt, en hen zoo goed mogelijk toegedekt met alle lappen die zij maar kon vinden. De andere helft van het brood had zij weggestopt in de broodkist, ofschoon zij zelf grooten honger had, en nu zat zij daar aan de ruwe houten tafel en schreide. Moest zoo het Kersfteest zijn voor haar kinderen, vroeg zij zich af. Zij had geen enkel geschenk en zelfs geen behoorlijk maal warm eten

https://achterderug.nl

in kousen die vol waren met het mooiste speelgoed en de heerlijkste lekkernijen. Daarna moest het kindje met zijn handje de broodkist aanraken, en die was plotseling vol met versch en knappend brood. Naast de vuurplaat stapelde zich als vanzelf het hout op, en in den schoorsteen hingen ham en worsten.

En nadat zij dit alles verricht had, verdween de vreemde bezoekster weer met haar kindje in den nacht.

Toen Jane den volgenden morgen wakker werd door de vroolijke kreten van haar kinderen, dacht zij eerst dat zij nog droomde. Maar weldra zag zij dat het werkelijkheid was, en dat er een wonder was geschied.

Toen zij het aan haar buren wilde gaan vertellen, zag zij die allemaal reeds met verheugde gezichten buiten loopen. Want alle sneeuw was plotseling verdwenen, de zon scheen warm, en overal bloeiden de bloemen in de groene landen.

Maar het kasteel op den heuvel was door den storm vernietigd en ingestort boven den kwaden graaf en zijn onvriendelijke bedienden.

Maar dat kon niemand iets schelen.

Sedert dien tijd echter hebben de bewoners der Scilly-eilanden de vischvangst verlaten en zijn het vruchtbare land gaan bebouwen.

Moeder Jane was een der eersten, die op die wijze voortaan daarmede den kost voor zichzelve en voor haar kinderen kon verdienen.

En alle kleine kinderen, niet alleen op de Scilly-eilanden maar in heel Engeland hangen sedert die wonderlijke gebeurtenis op den avond voor Kerstmis een kous aan hun bed!

https://achterderug.nl

scherswedu we knielde er bij neer en bad. Zij bad tot de moeder van het kindje dat in den Kerstnacht geboren werd, maar zij bad niet een van de gewone gebeden. Het was alsof zij haar hart uitstortte voor een andere gewone vrouw, voor een moeder, die haar zorgen en haar verdriet begreep.

Ze bad heel lang en eindelijk, toen zij zich wat minder bang en verlaten voelde, ging zij terug naar haar hut. De wind was nog in kracht toegenomen, en nog dichter viel de sneeuw.

Nadat zij zich had overtuigd dat haar kinderen nog gerust sliepen, ging zij weer aan de tafel zitten, in droef gepeins verzonken.

Zij wist niet hoe lang zij zoo had gezeten, toen zij opgeschrikt werd door een klop aan de deur. Ze stond op en opende voorzichtig de deur, want buiten loeide nu de storm. Daar stond een arme bedelvrouw voor haar, in een mantel gehuld. Zwijgend maakte zij het smeekende gebaar van iemand die vraagt.

— Kom binnen, zeide Jane eenvoudig, en het stukje kaars dat uitgewaaid was door de windvlaag, die met de vreemde bezoekster was binnen gekomen, stak zij weer aan.

— Ik ben doornat en verkleumd, en ik heb honger," zei de vrouw „mag ik hier schuilen."

En toen zij haar mantel terug sloeg, zag Jane dat de zwerfster een heel klein kindje bij zich had.

Jane was geheel ontroerd bij het aanschouwen van deze moeder, die er nog ellendiger aan toe scheen dan zij zelve. Zij vroeg niet wie zij was, of vanwaar zij kwam, maar gaf haar een stoel, en de helft van het brood dat haar nog restte. Want de andere helft wilde zij bewaren voor haar eigen kinderen.

Doch toen de vrouw zeide, dat zij nog hongerig was, gaf de visschersvrouw haar ook het laatste brood.

— Nu willen mijn kindje en ik graag slapen," zeide de bezoekster, en Jane stond haar eigen bed aan de andere vrouw en haar zoontje af, en ging zelf op wat doeken ernaast liggen.

Ze was zoo moe van alle ellende van dezen dag, dat zij onmiddellijk insliep.

De kaars was uitgeblazen, en toch straalde er een zacht licht door de hut, dat scheen te komen van de plaats waar de moeder en het kindje sliepen.

Toen ook Jane even gerust sliep als haar vier kinderen, stond de vreemde bezoekster op, en het scheen wel alsof zij meer door de kamer zweefde dan liep. Zij scheurde een strook van haar mantel af en vormde er vier zakjes van. Die hing zij aan de bedden van de vier kinderen der weduwe. Toen droeg zij haar kindje naar de vier zakken toe en liet hem die met zijn voetjes aanraken. En de vier zakken veranderden

https://achterderug.nl

DE ONVERSTANDIGE SOLDAAT

DOOR JAC. VAN DER STER

Er waren eens in 't poppenland
Verschrikkelijk veel zieken.
Er wachtten er wel honderden
Bij dokters en klinieken.
De een had dit — de ander dat,
Maar bijna ieder had wel wat!

Op 't spreekuur in het ziekenhuis,
Verging je zien en hooren
Door het geschreeuw van pop soldaat.
Die had een been verloren!
Het was niet enkel van de pijn,
Maar hij zou voortaan kreupel zijn!

Tenslotte was hij aan de beurt.
De dokter vroeg: „Wat scheelt je?"
De pop wees snikkend naar omlaag:
„Mijn been is weg, verbeeld je!"
De dokter zei verschrikt: „O ho!
„Dat is niet mis! Hoe komt dat zoo?"

„Er was," vertelde de soldaat,
„Vannacht een groote oorlog.
„Ze hadden onze plank bezet,
„En niemand die er door mocht!
„Toen heb ik kalm en onversaagd
„Die vreemde poppen weggejaagd!"

De dokter knikte: „Ja, da's waar,
„Ik heb ervan gelezen.
„Maar in ons mooie poppenland,
„Mag er geen oorlog wezen.
„Je hebt dus feitelijk, mijn zoon,
„Hiermee je welverdiende loon.

„Er zijn vandaag veel poppen ziek,
„Veel goede en veel slechte,
„Maar niemand kreeg zijn ziekte, door
„— Zoo dwaas als jij — te vechten!
„Je weet nu, als 'k me niet vergis,
„Dat elke oorlog dwaasheid is!"

https://achterderug.nl

FRANCISCUS EN DE DIEREN

GESCHREVEN DOOR B WILLING · D

Je hebt toch wel van St. Franciscus van Assisi gehoord? Dat was een man die zóó heilig was, dat de menschen alleen maar zijn stem hoefden te hooren om goed te worden, van binnen. Heusch! Er waren boomen van kerels met lange baarden en pikzwarte harten, die den heiligen Franciscus hoorden vertellen van wat de lieve Heer hem zelf had gezegd, en... uit was het met hun dieverijen en rooftochten en andere slechtigheden. „We kunnen onze streken wel aan den kapstok hangen," zeiden ze. „Nu kunnen we alleen nog maar goed zijn, het is niet anders mogelijk, als je bij den heiligen Frans bent geweest!"

Ja, dat waren nu menschen, maar wil je wel gelooven, dat het met de dieren al net precies eender ging? Als de heilige in zijn bruine monnikspij het boschpad af kwam gewandeld, waren het eerst de spreeuwen, die in groote zwermen aan kwamen vliegen, kwetterend en kibbelend, en zooveel lawaai schoppend als ze maar konden, want je weet hoe ze zijn, die spreeuwen!

De musschen maakten het nog veel bonter.

„Tjiep! Tjiep! Tjiep! Daar is ie! Daar is ie!" piepten ze, en ze streken zonder complimenten op zijn schouders neer, twee, drie, vier tegelijk, en kibbelen, meneertje, van heb ik jou daar!

„Tjiep! Schiet op, jij! Ik zat er het eerst, vlak bij zijn baard!"

„Tjiep! Tjiep! Nietes! Ik!"

„Hoe durf je he! Tjep! Tjep! Wil je wel 's..." En dan werd het, schandelijk oneerbiedig, dringen en duwen, want zelfs bij een heilige kunnen musschen hun fatsoen niet houden. Maar met vechten moesten ze bij Franciscus niet aankomen.

„Dat gaat niet, musschen, mijn broedertjes," zei hij, „Jullie moet heel rustig zijn, en de spreeuwen moeten ook dadelijk ophouden met hun gekwetter, anders kunnen ze niet luisteren naar wat ik te vertellen heb. Hoe is 't, hoor ik nog wat?" En de heilige Frans hief zijn kin naar boven, zoo stond hij te luisteren of het wel heel, heel stil was. En dat was 't. Ze deden hun snavel gehoorzaam dicht en geen pootje verzetten ze meer, want nu vertelde Frans wat de lieve Heer hem gezegd had over de vogels, en hoe ze moesten zijn om zóó te worden dat ze mochten vliegen in den hemeltuin. Wat hij precies zei, kan ik niet vertellen, want het was alleen voor de vogels bestemd; wel weet ik dat ze roerloos zaten te luisteren, met hun kopje opzij, alleen hun borstje ging vlug op en neer, want je hart gaat sneller kloppen, als je iets hoort dat je blij maakt.

Er kwamen ook andere dieren luisteren; er is een haasje gekomen, en een konijn, die gingen vlak naast St. Franciscus in het mos zitten onder een hoogen den; en een veldmuis was er ook, en een eekhoorn. Wist je dat eekhoorntjes zóó zacht langs een boomstam naar beneden kunnen komen? Deze hoorde je niet, hij wou niet storen.

Toen de heilige bijna uit was gesproken, dacht de veldmuis: „Wat ben ik ineens blij geworden, van binnen, het lijkt wel of ik al in den hemeltuin ben, waar de menschen en de dieren nooit meer huilen kunnen. Het is haast te veel geluk voor één

https://achterderug.nl

klein muizenhart! Nou wou ik maar zoo verschikkelijk graag, dat ik broeder Frans ook eens een plezier kon doen. Maar hoe? ik weet niets. Ja toch ik weet wèl wat...." Weg liep de muis, zoo hard ze kon. Het was of er een klein, grijs blaadje over het mos rolde.

En Franciscus, toen hij alles gezegd had wat hij vertellen wou, voelde plotseling iets heel zachts in zijn open hand, iets dat donzig was, en kriebelde en snuffelde: Moeder veldmuis had er haar vier kleine jongen heengesleept, want grooter plezier dan hem haar mooie muizekinders laten zien, kon ze Frans niet doen, vond ze.

En dat vond de heilige Frans ook!

Later kwam hij eens in de stad Gubbio, en vond daar de heele boel in rep en roer.

De menschen liepen te jammeren, de een al erger dan de ander, de kinderen hadden geen zakdoeken genoeg om hun tranen te drogen, en de honden liepen met hun staart tusschen hun beenen. Alleen een paar poesen in een vensterbank lagen lekkertjes in de zon op hun dubbelgevouwen voorpootjes naar de herrie te kijken, want poesen maken zich zoo gauw niet druk.

„Wat is er hier aan 't handje?" vroeg de heilige, en keek verwonderd naar al die ontstelde gezichten om zich heen. Toen wilden de menschen allemaal tegelijk gaan praten, net als de spreeuwen, maar St. Franciscus hief zijn hand op, zoodat ze dadelijk zwegen, en vroeg een oud vrouwtje, dat er bijstond, met haar kleinen puckhond die zich angstig achter haar rokken verschool, hem te vertellen wat er gebeurd was.

„O, O", snikte ze, en er kwamen een paar groote natte plekken op haar schoone schort, want ze veegde er haar tranen mee af. „O, lieve broeder Frans, wat is er van ons leven geworden, van ons, hier in de stad Gubbio! Het is één bonk bangigheid, dat kan ik je wel vertellen! Het is nu wel heerlijk dat we een heilige op bezoek krijgen maar we hebben er toch niet van, wat we ervan hebben konden, als je bedenkt dat er dag en nacht een duivel om de stad sluipt, een duivel, die...."

„Nietes, een wolf," zei een klein meisje, dat met groote oogen naar St. Franciscus stond te kijken, want dat was nu de Frans, die zooveel van alle menschen en van kinderen, en van wilde duiven en alle andere dieren hield.

„Een wolf", zei ze nog eens.

„Een duivel van een wolf", ging het oude vrouwtje voort, terwijl ze haar rimpelige hand op den mond van het kind legde, want ze wou het zelf vertellen.

„Een wolf, broeder Franciscus, die dag en nacht om de stad sluipt, die kinderen

https://achterderug.nl

rooft, en groote menschen doodt, geen levend wezen is er hier meer veilig voor het ondier. Och, och, och, wat moeten we beginnen, wat moeten we. . . ." En het vrouwtje begon nog harder te snikken, terwijl de puck van angst heelemaal onder haar rokken was gekropen, alleen zijn kleine, stompe staart was nog te zien.

Maar St. Franciscus legde zijn hand op haar hoofd, en vroeg met zijn vriendelijke stem: „Waar is die wolf? Buiten de poorten van de stad zeker. Ik zal eens met hem gaan praten."

Iedereen schrok vreeselijk, ze trachtten hem aan de mouwen van zijn pij terug te houden, want hij liep al weg, ze dwarrelden om hem heen als een zwerm gonzende bijen. „Nee, Franciscus! Nee, Nee, Nee!" riepen ze. „Hij zal je verscheuren, hij laat niemand levend die onder het bereik van zijn muil komt. O, doe het niet, doe het niet, doe het niet! Blijf binnen de poorten van onze stad Gubbio, òf. . . òf. . . òf. . . .!!"

Maar St. Franciscus schudde zijn baard, hij hief zijn zachte gezicht naar den hemel, en legde zijn vinger op zijn lippen. Toen zwegen alle menschen ,en Franciscus trad alleen buiten de poort van de stad.

Daar lag de wolf al op de loer. Hij likte langs zijn lippen met zijn bloedroode tong, en kwam met opgestreken haren naar voren. Diep in zijn keel gromde het, een oogenblik bleef hij roerloos staan om zijn sprong te meten. Maar ineens ging hij liggen, want Fransicus had het kruis, dat hij om zijn hals droeg, geheven, en tegen het kruis van een heilige kan zelfs een wolf niet veel beginnen.

„Goeden morgen, broeder wolf", groette de heilige Frans, en liep naar hem toe. De wolf lichtte zijn kop op, met gespitste ooren. „Het is een heilige, en hij zegt „broeder" tegen me," dacht hij. „Tegen zoo'n verschrikkelijk beest als ik zegt een heilige: „broeder". Dan kan ik toch niet heelemaàl verschrikkelijk zijn, dan moet er nog iets goeds in mij wezen!"

„Er is zeker iets goeds in je" zei Franciscus, die menschen en dieren kon hoòren denken. „Maar je moet ophouden met dat rooven en verslinden; je brengt groot onheil over de stad Gubbio, je moest je je booze oogen uit je grooten kop schamen, weet je dat wel? Onze lieve Heer moest eigenlijk geducht boos op je zijn, broeder wolf, want hij heeft de mannen en de vrouwen, en de lieve kleine kindertjes van de stad Gubbio niet geschapen om door jou te worden opgegeten, of dacht je dat soms?"

De wolf dacht niets, hij legde zijn kop op zijn voorpooten, en durfde den heilige niet meer aan te kijken, zoo schaamde hij zich!

„Zul je mij beloven, de menschen nooit meer kwaad te doen?"

De wolf sloeg zijn staart op en neer, dat beteekende: „Ja".

Maar dat vond Franciscus niet genoeg. „Geef me je poot erop". zei hij. En de wolf ging overeind zitten, en stak den heilige zijn linker poot toe, maar daar was Franciscus even blij mee als met een rechter. Hij liep met den wolf de stad in, en de menschen kwamen van alle kanten toeloopen, het oude vrouwtje het eerst, met haar puck, die dadelijk weer onder haar rokken kroop, toen hij den wolf zag.

„Menschen" zei Franciscus, „Broeder wolf zal het nooit meer doen. Hij heeft er mij zijn poot op gegeven, we kunnen ervan opaan, dat hij voortaan altijd goed voor jullie zal zijn. Nu moet jullie ook beloven, hem geregeld eten te geven, zul jullie?"

„Dat zullen we!" riepen de menschen, en begonnen te juichen en te jubelen, en broeder Frans te danken voor het wonder dat hij volbracht had.

Alle kinderen wilden den wolf een hand geven; die zat er een beetje verlegen bij, maar hij was erg in z'n hum, dat was duidelijk te merken. Hij kwispelde met zijn staart, en hij trok zijn lippen op boven zijn tanden, dat doen honden ook als ze lachen.

Weet je wat de puck van de oude vrouw deed? Die kwam van onder den rok vandaan, en ging vlak voor den wolf zitten, met zijn voorpooten wijd uit.

„Wef!" kwam hij.

https://achterderug.nl

KERSTFEEST IN NOORWEGEN

door A. RÖNTGEN

met ill. van TEN HARMSEN v. d. BEEK.

In de groote, door een petroleumlamp verlichte keuken, was er een drukte en bedrijvigheid, dat poes, waar anders nogal wat notitie van genomen werd, verontwaardigd wegliep, omdat Janna, de boerin, vergeten had hem op tijd zijn bakje melk te geven. Maar Janna had dan ook wat anders om aan te denken! 't Was vandaag bakdag voor Kerstmis en wat dat beteekent op een Noorsche boerderij, dat moet je meegemaakt hebben, om het te begrijpen.

Met een gezicht, vuurrood door de hitte van het vuur en de inspanning van het werk, hield ze toezicht op het gebak, dat in de oven stond, opdat het toch vooral niet te bruin zou worden. Else, een van de dienstmeisjes, stond het deeg uit te rollen op een groote tafel en Gretha sneed daar kunstige figuren uit, harten en poppetjes, boomen en huisjes.

Jens, de knecht kwam af en toe binnen, beladen met groote houtblokken, voor de oven.

„Schieten jullie al op?" vroeg hij dan belangstellend, maar meer dan een haastig: „'t gaat wel, houd je mond, nu geen tijd," kreeg hij niet ten antwoord.

Dan liep hij maar weer gauw de keuken uit, de koude sneeuwlucht buiten opsnuivend na de baklucht binnen. Hij kende die stemming van alle jaren terug, vanaf zijn kindertijd, toen hij nog thuis was en hij hield ervan. Het hoorde bij de Decembermaand. Al dat jachten en sjouwen voor het komende Kerstfeest. Het hielp je ook over deze donkere tijd heen, nu het slechts een paar uur overdag licht was.

Zelf had hij ook heel wat te doen. Met Kerstmis moesten alle stallen en bijgebouwen schoon en netjes zijn en daar kwam heel wat bij kijken! Dan was er de tocht, die hij ieder jaar weer in December deed met de boer naar de stad, om inkoopen te doen voor de heele familie.

Twee dagen gebruikten ze om er te komen, maar een fijne reis was het, zoo met z'n beiden in de slee, getrokken door twee paarden. Soms werden ze door erge sneeuwstormen overvallen en zaten, weggedoken in hun pelzen met koude verstijfde vingers aan de leidsels, maar voor zich uit te staren.

Werd het te erg, dan moesten ze onderdak vragen in de een of andere boerderij,

https://achterderug.nl

waar het dan vaak een heelen tijd duurde, voor ze weg konden. Maar de Noren zijn gastvrij, en zoo'n verzetje onderweg was toch ook wel fijn.

Echt druk kregen ze het pas, als ze eenmaal in de stad waren aangekomen. De heele lijst van huishoudelijke artikelen, die Janna hun meegegeven had, moest eerst afgewerkt worden, en dan pas kwamen al de cadeaux, die de thuisblijvers hun opgedragen hadden te koopen bij hun vertrek. „'t Moet vooral niet te duur zijn, maar toch mooi natuurlijk," kwam de een, en de ander: „Je moet zelf maar zien, wat je het leukste

vindt, maar het is voor moeder. Verder graag nog iets, dat ik aan de meester kan geven, en voor Gretha en Else, en dan voor oom en tante, die ook komen, en voor . . . ja, eigenlijk voor iedereen, maar zie je, dit is alles wat ik heb, dus je moet het zuinig aanpakken."

En zoo had ieder op zijn beurt hen in vertrouwen genomen en de boer en de knecht waren zich ten volle bewust van de groote verantwoordelijkheid ervan.

Soms stonden ze elkaar wanhopig aan te kijken, als ze in een groote winkel waren en naar hun beste weten moesten handelen. Maar als ze dan, na langen tijd, weer op straat stonden, opgelucht, omdat ze van die stadsche winkeljuffers, die uit de hoogte op hen neer keken, afwaren, dan knikten ze elkaar toe of ze zeggen wilden: „nu, hoe hebben we dat er afgebracht".

En dan de terugreis! Zwaar bepakt en bezakt gleed de slee over de sneeuw en zakte er vaak diep in, zoodat het heel wat moeite kostte, hem er weer bovenop te krijgen.

https://achterderug.nl

En den laatsten dag, toen ze weer dicht bij huis waren, en het bosch en de heele omgeving weer bekend werd, konden ze bijna niet meer stil zitten van spanning, wat ze thuis wel zouden zeggen over hun inkoopen. Of de wollen doek voor de boerin wel warm genoeg was, en hoe ze de pop voor de kleine Inger zouden vinden. Dan keken ze elkaar maar weer eens aan en de een lachte den ander uit, omdat ze zoo kinderlijk trotsch waren op alles, en zoo verschrikkelijk blij, dat ze weer thuis kwamen op hun eigen boerderij, waar ze iedere boom en steen kenden. En nauwelijks kwamen ze in het zicht, of iedereen, van de grootste tot de kleinste, wist het al en kwam in alle haast naar buiten rennen. En dat gaf een gejuich en geschreeuw en gevraag, dat hooren en zien je verging.

Onderwijl ging het werk zijn gang.

Toen het bakken klaar was, werd het tijd om te slachten. Van een groote fijngeperste varkenskop werd een soort worst gemaakt en van de rest van het dier vleeschpasteien en -puddingen. Al deze lekkernijen nu, en bovendien het zelfgebrouwen bier, de zelfgemaakte wijn en kaas etc., werden naar buitengebracht in de „Stabbur". Dat is een huisje, geheel van houten balken, dat alleen gebruikt wordt om er levensmiddelen in te bewaren, En hoe meer Kerstmist naderde, hoe voller het in de „Stabbur" werd. Op deze plaat zien jullie Janna op weg erheen met een schaal vol heerlijkheden. Ook zien jullie, hoe alles al dik onder de sneeuw ligt. En steeds maar meer viel er, zoodat er iederen morgen niets meer te zien was van de skisporen van den vorigen dag en de knechts het druk hadden de weg van het hoofdgebouw naar de stallen open te houden. Allengs vormde zich zoo'n hooge sneeuwmuur, dat zelfs Jens, en die was toch wel de langste van allemaal, er niet overheen kon kijken!

Maar toen Inger den 24sten December wakker werd, zag ze een flauw zonnetje door de ramen schijnen, 't sneeuwde dus niet vandaag. En dat was maar goed ook, want straks moesten alle kinderen erop uit om den Kerstboom uit het bosch te gaan halen.

„Stel je voor, eindelijk!" juichte ze, vanavond zal het dan toch eindelijk Kerstavond zijn." En in een wip stond ze, bibberend van de kou, voor de bedsteden van de anderen, om ze wakker te roepen. Toen ze even later de keuken in kwamen, waren de groote menschen daar al lang druk bezig. De koffie stond op het vuur en op een hoekje van de tafel, die vol potten en pannen stond, was gedekt voor het ontbijt. „Als jullie nu klaar zijn met eten, dan gauw erop uit hoor," zei Janna tegen hen. „Jullie weten, welke boom het is. Vader heeft er deze herfst een kerf ingesneden, dus hij is duidelijk te herkennen."

Nu, ook zonder die kerf hadden ze hem herkend, uit duizenden, want zoo vaak ze sindsdien in de buurt waren gekomen, waren ze even gaan kijken en hadden erover loopen droomen, hoe het zou zijn, als deze boom eindelijk in hun kamer zou staan, versierd met hun eigengemaakte kaarsen, die licht zouden werpen tot in de verste hoeken. Juichend klonken dan ook hun stemmen in den kouden wintermorgen, toen ze op hun ski's vlug over de zachte sneeuw gleden. 't Was nog een heel eind! Eerst een groot bevroren meer over, dan wat velden en akkers en eindelijk, daar waren ze in het bosch. Daar was het net als in een sprookje. Telkens vormden meterhooge dennenboomen, waarvan de takken zwaar neerhingen onder de sneeuwlaag, die er op lag, als het ware een eerepoort, die toegang gaf tot het paleis van den winterkoning.

't Was er overal zoo stralend wit en tegelijk zoo plechtig stil, dat ze onwillekeurig zachtjes gingen praten of alleen maar luisterden naar het ruischen van de wind in de toppen, heel hoog boven. Voor ze het wisten, stond Erik eensklaps stil en riep: „Kijk, daar heb je hem. Ik zou er bijna voorbij gevlogen zijn, zóó anders ziet hij eruit met al die sneeuw." En ja, daar stond hij! Maar was dat heusch hun eigen boom?

https://achterderug.nl

Ze keken hun oogen uit! 't Was net of hij bestond uit millioenen diamanten, zoo schitterden de zonnestralen in de sneeuw- en ijskristalletjes. Een vogeltje in de top, begon opeens te fluiten, sprong toen van tak op tak en deed zoo een paar sneeuwkorrels vallen, boven op de neus van kleine Hans, die in lachen uitbarstte en plotseling konden ze, als 't ware bevrijd van de druk van de eenzaamheid, weer lachen en praten. „Kom, we moeten aan het werk," zei Erik en haalde een groote zaag voor den dag. En binnen een kwartier hadden ze met vereende krachten de boom neer en op de slee en toen begon de terugweg. Dat ging moeilijker. Twee hielden de boom van achteren

vast en de twee anderen trokken de slee vooruit. O, wat een trotsch gevoel, zoo met je eigen boom door deze sneeuwwereld te trekken! „Is hij niet mooi?", riepen ze tegen Axel, een boerenknecht van de boerderij van boer Hansen, die hen tegenkwam.

Toen ze eindelijk thuis aankwamen, waren ze daar juist bezig overal buiten aan 't huis en de stallen „julenek" vast te binden. Dat zijn bundels korenaren, die overgehouden zijn 's zomers, om ze met Kerstmis aan de vogels te geven. Dadelijk vlogen er al vogeltjes op af, net of ze wisten, dat het vandaag Kerstmis was en ze nu hadden zitten wachten op hun traditioneele „cadeau."

Binnen hingen de boerin en de dienstmeisjes de mooie geweven kleeden, die anders steeds in groote kisten bewaard werden, aan de muren op. Zoo feestelijk als dat stond!

En dan te bedenken, dat voor vele, vele jaren hun grootouders en overgrootouders op deze zelfde boerderij die zelfde kleeden hadden opgehangen met Kerstmis! Ze stonden er allen even eerbiedig naar te kijken, tot Janna zei: „Jongens, eerst eten en dan de boom binnenhalen en versieren met onze kaarsen."

Ze gunden zich bijna geen tijd om het eten naar binnen te slaan, maar omdat ze hongerig waren na de tocht, smaakte het best!

Erik voerde het commando over het versieren. Hij stond boven op een hooge stoel om een kaars in de hoogste tak vast te zetten, en keek tegelijk toe op de jongere broertjes en zusjes, die voor de lagere takken zorgden. „'t Wordt fijn hoor," prees de boer, die even binnen kwam kijken. En als jullie daarmee klaar zijn, wordt het tijd om de kleeren

https://achterderug.nl

en cadeaux voor de armen rond te gaan brengen. Alles staat klaar in de keuken, met naam en kerstgroet erbij." Dat was het fijnste, wat de kinderen wisten, om 's middags als het al tamelijk donker was, op hun slees de armen te bezoeken en heimelijk een pak buiten de deur te zetten. Dan werd het pas echt Kerstmis! Ze voelden zich zelf als kleine Kerstkabouters, toen ze een tijdje later, stevig ingepakt in een extra warme trui, met wangen en neus, tintelend van de kou, op het kleine huisje van Vrouw Sörensen afstevenden. Het hutje was bijna geheel onder de sneeuw bedolven, alleen het schuine dak was nog zichtbaar en dat nog maar, als ze er vlak bij kwamen! Maar de toegang tot de deur was opengehouden en door het raam zagen ze het licht branden en de silhouet van de vrouw, die de vloer aan het bezemen was. Zachtjes sloopen ze dichterbij

en legden stil een groot pak voor de deur. „Glaedelig Jul," [1]) fluisterden ze en vlogen toen als een haas weer terug, op weg naar het volgende huisje. Op den duur werd het al zoo donker, dat de eerste sterren duidelijk zichtbaar werden en de maan als een groote ronde gele bal opkwam boven de donkerte van het enorme bosch. Alles werd in een geheimzinnig licht gehuld! 't Was net of de heele natuur voelde en wist, dat het Kerstavond werd, Kerstavond! Onderwijl trokken ze van huis tot huis en toen eindelijk het laatste pak afgeleverd was, werd het hoog tijd om zich naar huis te haasten. En ja, bij hun thuiskomst bleek iedereen al zoowat klaar te zijn met de voorbereidselen. Toen Erik de slees ging wegzetten in de stal, zag hij daar oude Emil, die nog erg bijgeloovig was, stiekem een groot kruis op de muur achter iedere koe schrijven, „om de invloed van de kwade geesten af te weren." En daar kwam Stine, de oude trouwe meid aan met een groote bak kerstpap, die ze op zolder neerzette voor de kerstkaboutertjes, die het zoo druk hadden gehad dezen tijd. Zoo waren er vele dingen, die moesten gebeuren ieder jaar, voor de Kerst ingeluid werd, oude gebruiken, waar eigenlijk niemand meer echt aan geloofde, maar geen van allen toch zou willen missen.

[1]) Gelukkig Kerstfeest.

https://achterderug.nl

Dit was b.v. ook het geval met de halmkrans, die de boer op de zoldering van de keuken ophing, want die bracht geluk aan!

Maar hoor, daar belde de boerin voor de koffie!

De een na den ander kwamen zij de groote, keurig nette keuken, binnen. De boer, Jens, gevolgd door de andere knechts, de dienstmeisjes, de staljongen en de kinderen, ook oom en tante, allen schaarden zich om de tafel, waar de koffie klaar stond en een geweldige schaal met het Kerstgebak, dat juist uit de „stabbur" gehaald was en nu voor het eerst sedert het bakken geproefd zou worden. Juist toen de koffie ingeschonken was, begonnen de kerkklokken de Kerst in te luiden. De boer stond op en zei met plechtige stem, terwijl hij allen beurtelings aankeek: „Ik wensch jullie allen „glaedelig jul" en dat deze Kersttijd mag worden als alle jaren te voren."

Hierop volgde een geroep en gepraat, omdat iedereen elkaar nu „glaedelig Jul" toewenschte en het duurde een heel tijdje voor ze weer rustig om de tafel heen zaten en smulden van de lekkernijen. Dat was werkelijk voor 't eerst sedert langen tijd, dat ze zoo rustig samen zaten. Daar hadden allen het veel te druk voor gehad heel dezen maand.

En terwijl buiten de kerkklokken steeds maar luidden, begon de boer te vertellen, hoe het met Kerstmis was, toen hij jong was en wat zijn vader hem toen allemaal had verteld: Hoe de menschen toen nog veel meer geloofden aan goede en kwade geesten, die in de Kerstnacht hun invloed deden gelden. Dat de duivel dan extra veel kwaad verrichtte, als ze hem niet door allerlei middeltjes zoet wisten te houden. En dan over het Kerstfeest, dat voor vele honderden jaren de in dierenhuiden gehulde Noren hadden gevierd, buiten in het woud, rondom een groot vuur, waarop ze het een of ander reuzenvarken hadden geofferd. De kinderen zaten met groote oogen te luisteren.

Stel je voor, dat je in dien tijd geleefd had! Vader, vroeg toen kleine Hans, „vertelt U nu eens van het badhuisje, dat achter onze koeienstal staat?" „Wil je dat nog eens hooren?

Wel, daar kunnen oude Emil en ik ook nog van meepraten, hè Emil? Want toen wij klein waren, gingen de mannen allen om vijf uur Kerstmiddag daar een dampbad nemen. Jullie hebben immers wel eens die groote steenen gezien, die in een vierkant langs de muren liggen. Nou, die werden door een vuur in het midden kokend heet verwarmd en dan werd daar nog warm water over uitgegoten. En in de damp daarvan stonden ze dan hun Kerstbad te nemen. Je kunt gelooven, dat je dan warm werd, maar schoon ook hoor! En wanneer de mannen schoon waren, kwamen de vrouwen en kinderen aan de beurt. Daarna werd het vuur den heelen nacht aangehouden, want, werd er verteld, 's nachts kwamen de dooden zich er bij verwarmen. „Nu vader, nu is het mooi geweest, de kinderen slapen er vannacht niet van en het is tijd, naar de kerk te gaan."

Even later mengden alle boerderijbewoners zich onder de groote stroom kerkgangers, die daar in het licht van de maan over de witte sneeuw liepen, allen in hun Zondagsche kleeren. Sommigen, die van verre kwamen, reden aan in een arreslee, waarvan de belletjes vroolijk rinkelden. Door de raampjes van de kerk zagen ze het licht van de kaarsjes schijnen en zoodra ze binnenkwamen, stond de meterhooge prachtige kerstboom voor hen, alleen met kaarsen en engelenhaar versierd.

Rechts kwamen de vrouwen, links de mannen te zitten. Daar begon het orgel te spelen en nu volgden de eeuwenoude welbekende Kerstliederen en het Kerstverhaal. En de dominee preekte zoo warm en goed en overal, buiten en binnen, was er Vrede, Vrede op Aarde, voor de menschen een welbehagen.

Moeder Janna zat maar voor zich te kijken, luisterde nauwelijks naar wat er gesproken of gezongen werd, maar wist toch precies wat er gebeurde. Ze genoot van de

18-09-2025 Blz 46/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

heerlijke Kerststemming, waarvoor ze nu zoo wekenlang gewerkt had. Om haar heen zaten man en kinderen, en het volk en wat hield ze niet van hen allen! Ze werd blij bij de gedachte aan al die vroolijke en gelukkige gezichten straks thuis, als hun boom aangestoken zou worden en de cadeaux uitgedeeld. Ja, Ja, Kerstmis, dat was het mooiste, dat er was, dan werden alle menschen goed en daar moest je wel al dat werken, tot laat in de nacht, voor over hebben, om het voor iedereen gelukkig te maken.

Opeens schrok ze op. Iedereen stond al op, de dienst was afgeloopen. „Moeder, moeder, zat je zoo te droomen?" vroeg de boer plagend en nam haar stevig bij den arm.

„Kom, nu gaan we naar huis en zien, wat het Kerstmannetje gebracht heeft!"

Een paar uur later zaten allen weer om de keukentafel, waarop het traditioneele Kerstmaal: rijstebrij, zoutevisch en een varkentje, in zijn geheel gebraden, klaar stond.

Allen hadden wangen, die vuurrood zagen van de warmte bij de brandende kerstboom en de opwinding over het cadeaux krijgen en geven. Wat had er niet veel onder den boom gelegen, geweldig! En dat ze honger gekregen hadden van alles, dat kon je merken aan die volle borden, die telkens in een minimum van tijd verdwenen. Maar het smaakte dan ook! Tot opeens Janna tegen Erik zei: „Wat mankeert eraan, je ziet er zoo gek uit," en hij met een benauwd gezicht antwoordde: „Ik *kan* niet meer, ik heb veel te veel gegeten." Een hoongelach volgde, maar toch, ik geloof niet dat Erik de eenigste was, die van dat gevoel last had!

Onderwijl was het laat geworden en eindelijk jaagde de boer de heele bende naar bed toe, waar ze een half uur later al lagen te droomen van hun pas gekregen pop of boek, over de Kerstkaboutertjes, die nu buiten aan het werk waren en over al de pret, die hen heel dezen tijd nog te wachten stond. En buiten bescheen de maan in deze Kerstnacht heel dit witte sneeuwlandschap, keek door de raampjes van de kerk naar de Kerstboom, die daar nu zoo stil en verlaten stond, en belichtte het gezichtje van de kleine Inger, die in haar droom het gelui van de Kerstklokken meende te hooren en met een gelukkige lach om de mond haar nieuwe lieveling in de armen hield.

Overal heerschte rust, de rust en de Vrede van de Kerstnacht.

https://achterderug.nl

HET EERSTE JOKKENTJE

door MIES DE HAAN.

Met illustraties, van ADRI ALINDO

Gientje zat in de breede vensterbank en keek naar buiten, waar de wind de regen tegen de ruiten joeg.

Gientje verveelde zich een beetje. Dat kwam niet omdat ze geen speelgoed of boeken genoeg had maar omdat er iets was, waar ze niet aan mocht komen!

Gientje Verhoeven was een aardig, vroolijk kind, maar ze had één groote fout, ze was nieuwsgierig en daardoor soms ongehoorzaam.

Vroeger was haar kamertje het zitkamertje van Moeder geweest, er hadden verschillende aardige dingen van Moeder nog een langen tijd gestaan. Maar één voor één had Gientje ze door wildheid of onvoorzichtigheid gebroken. Nu stond er nog een fijn Japansch poppetje, waar moeder heel erg aan gehecht was, maar vader had gezegd: „het poppetje bleef staan en Gientje mocht er niet aankomen. Als alles maar steeds werd weggenomen, leerde Gientje die leelijke gewoonte nooit af."

En daarom had Gientje nu nergens zin en dwaalden haar oogen telkens naar het poppetje, in zijn blauw-steenenmantel en zijn glanzend geel gezichtje met de grappig-schuine, zwarte oogjes.

„Zou dat popje nou zooveel waard zijn?" peinsde Gientje.

„Niet aan denken," weerde ze in zich zelf af, „wat zou ze nu eens gaan spelen?"

„Dat kopje kon dat eraf?" vlogen haar gedachten weer van het boek dat ze had opgenomen naar het popje.

Ze sprong op, misschien was er werkelijk iets geheimzinnigs aan dat popje, zat er wat in.

Eigenlijk wist ze zelf niet hoe gauw ze daar bij de schoorsteen kwam, hoe het kwam dat haar trillende handjes het poppetje omver stootten tegen het klokje aan, hoe het op den grond rolde en het kopje er naast lag.

Haar bevende handjes namen het op.

Op haar knietjes probeerde ze het poppetje neer te zetten, het kopje er op.

De eerste maal viel het er af. Dus het hoorde niet los, de tweede maal bleef het staan.

https://achterderug.nl

Voorzichtig nam Gientje het op. Zoo, tegen die waaier een beetje leunen, nee *zien* deed je het niet.

„O" wat zou vader boos zijn.

En over twee dagen was ze jarig. Maar ze zou maar wachten met het te zeggen tot haar verjaardag voorbij was, als het kopje er nou maar op bleef staan.

Daar ging de gong, Gientje haastte zich naar de eetkamer, maar even voor ze de deur achter zich toe trok, keek ze nog naar het poppetje. 't Stond er nog, alsof het nooit gevallen was.

Den volgenden morgen werd ze laat wakker, repte zich om op tijd klaar te komen. Op school werd begonnen aan een nieuw leesboekje, en in het speelkwartiertje mochten ze, om de stroomende regen, spelen in het gymnastieklokaal en bij 't naar huisgaan liepen ze geärmd in een lange rij tegen den wind in, aan het poppetje had ze nog niet gedacht.

Vroolijk kwam ze thuis. De deur stond aan. In de gang zag ze Moeder en Cootje, het kleine dienstmeisje dat Tonia elken dag kwam helpen.

„Heusch Mevrouw, heusch," hoorde Gientje Co zeggen: „'t kopje lag der naast, voor ik met de schoorsteen begon.

„Heb je niet hard met de deur geslagen? Kom Cootje, iedereen breekt toch wel eens wat!"

„Dan zou ik 't zeggen Mevrouw," snikte Cootje nu.

Verslagen stond Gientje. Had ze het maar dadelijk gezegd, zou ze . . .

Nu zag Moeder haar.

„Gientje stond het kopje nog op het poppetje toen jij van morgen naar school ging?"

Wat gelukkig dat ze juist haar overschoenen uit trok en Moeder haar gezicht niet zag. Mam zag dadelijk als je jokte of half waarheid sprak.

„Ja Mammie," klonk het bijna onhoorbaar.

„Laat die schoen nu even Gien," vroeg moeder ongeduldig: „en geef eens antwoord. Was het kopje vanmorgen nog er op?"

„Ja Mammie," het was gezegd.

„Ga maar naar de keuken Coba," wat zei Moeder dat kort.

Snikkend ging Cootje heen. Moeder liep naar de eetkamer.

Weg vlogen de overschoentjes, ze vergat mantel en muts af te doen. Naar haar kamertje holde ze en op de vensterbank viel ze neer.

Het Japansche Poppetje was verdwenen. Had ze het toch maar laten staan, dacht Gientje, niet eens er mee gespeeld had ze, en nu. Gejokt had ze, tegen Moeder, als ze nu dadelijk . . . .

Maar ze voelde wel dat het *nu* veel erger was. Zoo gauw was het gegaan.

En vader, die zoo streng was, waar het jokken en draaien betrof.

Maar overmorgen was ze jarig.

Ze zou Cootje een groote doos van haar lekkers geven.

Eén uur sloeg de klok. Ze moest nog handen wasschen en haar doen.

„Je bent laat Gien," beknorde vader toen ze binnen kwam.

https://achterderug.nl

„Ja paps" antwoordde Gien zachtjes.

„Zitten droomen over je verjaarsfeest" plaagde Rob, die vier jaar ouder was en al op het Gym. ging.

Stil at ze door en antwoordde niet.

Moeder keek ook al zoo bedrukt, alleen Rob scheen niets te merken en praatte en plaagde als gewoon.

Gien was blij toen ze op kon staan en naar school mocht.

Het duurde dien avond lang voor Gien de slaap kon vatten en met hoofdpijn werd ze de volgende morgen wakker.

Morgen, haar verjaardag.

Als Vader en Moeder het wisten.

Moeder keek haar bezorgd aan terwijl ze lusteloos en langzaam haar boterham kauwde.

„Voel je je niet prettig, Gieneke?" vroeg Moeder.

„Ik, ik heb zoo'n raar gevoel in mijn buik, zoo bonzerig." Gientjes stem beefde.

„Nou, ziek worden op je verjaardag", begon Vader.

„Nee Paps, nee paps, ik ben niet ziek," haastte Gientje zich te zeggen.

„Gien's gedweeheid vond Moeder ook al een onrustbarend verschijnsel en Rob informeerde: „of de „boel" al besteld was?"

Maar koorts had zij niet en daar ze zelf graag wilde, lieten Vader en Moeder haar maar naar school gaan.

Zoodra ze de stoep afkwam, zag ze Loukie, haar beste vriendinnetje al op een drafje aankomen.

„Daag," riep Loukie, „waar tracteer je op?"

„Ik?" schrok Gientje, die met haar gedachten heel ergens anders was.

„Zou je nougatblokken vragen," vroeg Loukie weer.

„Die heb jij al gehad," meende Gientje.

„Wat neem je dan?" drong Loukie weer aan.

„Och, ik weet niet," antwoordde Gientje.

„Weet je 't niet en morgen ben je al jarig!"

Loukie staarde haar met groote, verbaasde oogen aan, daar begreep ze niets van.

„Toe nou, loop nou door, de klok begint al te spelen," haastte Gientje opeens.

Maar op school wilde het heelemaal niet vlotten. Ze kon haar gedachten niet bij de les houden.

Eindelijk luidde de bel van twaalf.

„Gelukkig" zuchtte Gientje verlicht.

„Ben je al wat opgeknapt," vroeg Moeder dadelijk toen ze thuis kwam.

„Opgeknapt? O, ja, wel," hakkelde ze verlegen.

Ze zaten al rond de koffietafel toen Rob hijgend binnenstoof. En met een blik op de klok, voor iemand nog wat kon zeggen uitriep: „'t Is nog geen één uur!"

„Niemand zegt wat," lachte vader: „dat is je kwade geweten!"

„Wat is toch je geweten?" vroeg Gientje nu.

„Dat is een stemmetje in je zelf, dat je waarschuwt als je leelijke dingen gaat doen," legde Moeder uit.

Gientje werd vuurrood. Dus dát had ze vannacht gevoeld . . .

„Moet je haar zien," wees Rob plagend: „hebjij soms een kwaad geweten?"

„Hou toch je mond aap," stoof Gientje in eens op.

https://achterderug.nl

„Regina als je blieft, bedaar een beetje."
Vader's stem klonk streng.
Moeder begreep er niets van, wat had het kind toch? Zoo was ze anders nooit! Ziende dat Gientje met moeite haar tranen inhield leidde ze af: „Haal nog eens warme melk, pop!"
Maar in de keuken was het ook al mis. Tonia stond met een boos gezicht groenten te wasschen en Cootje zat met roode oogen voor haar boterham.
Gientje slikte en slikte, met een trillend stemmetje troostte ze: „Mam is vast niet meer boos op je."
„Dat is het niet, maar Mevrouw denkt dat ik gejokt heb." Cootje's oogen vulden zich met tranen.
„Ik blijf der buiten," mopperde Tonia: „ik wil niet zeggen dat je jokt, maar dat gegrien mot nou maar der is uit zijn! Hier, Gien je melk!"
„Dien avond stond Moeder erop, dat ze wat vroeger naar bed ging.
„Maar ik ben heusch niet ziek," spartelde zij tegen.
„Doe het nu maar, anders heb je er morgen niets aan," raadde Vader.
Gedwee ging Gientje naar boven.

* * *

Al een heele poos had Gientje liggen woelen. Moeder was al een paar keeren wezen kijken, en had een glas water voor haar neergezet.
Hoe liever Moeder was, hoe verdrietiger Gientje werd, telkens had ze op het punt gestaan te roepen: „ik ben niet ziek Mams, ik ben een slecht kind," maar dan klemde ze vast de lipjes op elkaar, bang voor wat Moeder wel zeggen zou.
Ze was eindelijk in een onrustige slaap gevallen.
Met een schok werd ze opeens wakker.
Rechtovereind zat ze.
„Mammie, Mammie, Mammie," Moeder schrok van het doordringende gillen.
In een oogwenk was ze boven. Verschrikt keek ze naar het gloeiende gezichtje, de groote, anstige oogen.
Moeder ging op de rand van het bed zitten, streek kalmeerend over Gientje's haar: „wat is er toch, meiske?"
Toen snikkend en hortend kwam het heele verhaal.
Moeder liet haar, zonder in de reden te vallen, uitpraten, toen Gientje eindelijk moe en verlicht ophield, klonk Moeder's stem enkel maar heel bedroefd, zonder boosheid zei ze: „hoe kon je dat doen Gientje?"
Erger dan een standje was het, vond Gientje.
Even keek Moeder ernstig en nadenkend voor zich uit, voor ze, meer tot zich zelf dan tot Gientje zei: „dat moeten we dadelijk goed maken!"
„Moet Vader?" begon Gientje, maar ze voelde zelf wel dat haar vraag overbodig was.
Moeder zou zeker Vader niet buiten zoo iets ernstigs houden.
„Zou je dan Vader dit zelf niet willen vertellen?" vroeg Moeder.
„Ja, Mams," antwoordde Gientje eerlijk. Vader zou boos zijn en teleurgesteld maar dan was ook alles voorbij en ondanks haar verdriet voelde Gientje een heerlijk, vredig gevoel, ook niet meer dat rare bonzen in haar buik. Nu ging toch alles goed worden.
Doodmoe, viel ze dadelijk, nadat Moeder naar beneden was gegaan in een rustigen slaap.

18-09-2025 Blz 51/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

Dadelijk na het ontbijt zou Vader haar naar Cootje's huis brengen. Moeder ging mee. Het was Zondag en Cootje kwam dien dag niet.

Cootje's Moeder deed open en schrok toen ze Mevrouw Verhoeven zag.

„Kunnen we Cootje even spreken, Juffrouw Mols?"

„Dat ken Mevrouw!" Ze deed de deur van het kamertje, dat als huiskamer gebruikt werd open.

„Co, daar is Mevrouw," op Gientje die zich bijna achter Moeder verschool lette ze niet.

Cootje zat met naaiwerk bij de tafel. Bij het zien van Mevrouw Verhoeven met Gientje werd ze vuurrood van schrik. Nou kwam Mevrouw zeker haar den dienst op zeggen. O, en ze was zoo graag bij Mevrouw, ze hàd het toch niet gedaan.

„Ja, Mevrouw," begon Cootje's moeder dadelijk: „ik begrijp der niks van. Ik zeg ook al: „kind, een ieder breekt wel is wat, en je bent toch niet bang voor Mevrouw. Maar ze zeit, „dat ze 't niet het gedaan," ja en jokken, ik heb der nog nooit op kenne betrappe. Ze is graag bij u Mevrouw" eindigde ze.

Moeder knikte: „Gientje kwam even wat vertellen."

Met één blik had Gientje alles overzien. In de hoek bij de kachel, Cootje's oudste broer, telkens even naar het bezoek glurende. Aan tafel, elk een dikke boterham met suiker in de hand, twee kleinere meisjes.

En voor allemaal zou zij, Gientje nu moeten bekennen dat ze een bedriegster en een leugenaarster was.

„Nu Gien," zei Moeder.

De jongen in de hoek kwam nu ook dichterbij en opeens, voor ze nog iets kon zeggen, barstte ze in tranen uit.

„Nou Mevrouw," begon Cootjes moeder verschrikt.

Maar Cootje zelf had het al begrepen, ze stond dadelijk naast Gientje: „huil nou niet zoo," zei zij.

„Ik heb het poppetje gebroken" huilde Gien.

„Ik wilde jou de schuld, niet geven, 't ging van zelf."

Haperend deed Gientje haar verhaal verder, Cootje's Moeder wilde haar sussen, vond het al voldoende dat nu het misverstand was opgehelderd, maar Moeder was zonder pardon, alles moest zij zeggen.

Toen Vader het wachten moe, ook eens kwam kijken, vond hij Cootje met een blij gezichtje omdat nu alles goed was, en Gientje omdat nu voor haar ook alles goed was, happend in een dikke boterham met suiker, die Moeder Mols een beetje verlegen aangeboden had maar door Gientje gretig genomen was.

„'t Lijkt hier wel feest," meende Vader."

„Dat is het ook," lachte Moeder.

„Dat vind ik ook," viel Cootje's Moeder bij. „Zij heeft 't zóó ook niet bedoeld, 't is toch heel flink het nog te zeggen, Meneer."

https://achterderug.nl

Gientje's verjaardag was een heerlijk feest.

Alles was even gezellig, alle spelletjes vlotten en iedereen had plezier.

Cootje's zusjes en broer mochten komen taartjes eten en voldaan ging Gientje dien avond slapen.

Maar het mooie cadeau dat ze op andere verjaardagen steeds van Vader en Moeder kreeg, had ze nu niet gehad. In plaats daarvan kreeg ze het poppetje weer terug. Maar het kopje stond er nu los op en bij elke beweging die men maakte, schudde het zachtjes „Nee."

Dat had Vader laten maken.

Het poppetje stond weer op zijn gewone plaats op den schoorsteen.

Het stond daar zoo lang Gientje in dat kamertje woonde.

Later toen Gientje een eigen huis had, kreeg het een plaatsje in haar huiskamer en nog veel, veel later vertelde Gientje, haar eigen kleine kindertjes de geschiedenis van het Japansche Poppetje.

BEDELVERSJE.

Heb jelui ook wat te eten
voor een armen muzikant,
die des zomers met zijn liedjes
rondzwerft door 't land?

Tiere-liere . . . speelt zijn fluitje
's morgens vroeg en 's avonds laat
in de bosschen en de velden,
in een arme straat.

Fuut . . . fuut . . . speelt zijn clarinetje;
Tuu-ùùt roept zijn blijde slag . . .
't Kost je niets, al wou je luistren
heel den lieven dag!

Ach, nu ligt een dikke, witte
sneeuwlaag op 't bevroren land . . .
Heb jelui ook wat te eten
voor je muzikant?

C. WILKESHUIS.

18-09-2025 Blz 53/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

Het tijdstip van de Kerstfeestviering in de Poolzee valt zoo wat samen met het middernachtelijk uur van den 21sten December. De 21ste December is dus daar de echte Nieuwjaarsdag, want dan — hoewel dit nog niet zichtbaar is — keert de gezegende zon, de levengeefster, weer terug, als had zij berouw over haar lange afwezigheid. De gedachte aan deze terugkeer reeds alleen, doet de harten der bewoners van deze streken van vreugde kloppen, want een nacht, die vier of vijf maanden duurt, is een heel droefgeestig iets, zelfs voor de Eskimo's en hoeveel te meer voor de enkele Europeanen, die door bezigheden of door onderzoekingen worden genoodzaakt de wintermaanden in het domein van den wintervorst door te brengen.

In zijn groot boek roept Nansen uit: „O poolnacht, wat ben ik uw schoonheid moe. Ik verlang er naar weer naar huis te gaan, als overwinnaar of als bedelaar, dat is mij om het even. Hier gaan de jaren voorbij en wat brengen zij? Waarheid? Waarom moeten wij zoo veel opofferen aan die waarheid? Het leven is meer waard en wij leven maar eens!"

Dit was de wanhopige uitroep van den man, die meer dan één Poolnacht had doorleefd en onder den neerdrukkenden invloed was van de maandenlange duisternis, waarin, zelfs midden op den dag, niet het flauwste lichtschijnsel te ontdekken valt. Het midden van den dag en van den nacht zijn geheel gelijk. Soms is de duisternis zoo diep dat men haast van „tastbare duisternis" zou kunnen spreken, maar toch heeft de poolnacht ook haar eigen schoonheid. De sterren, met de Poolster vlak boven uw hoofd, schitteren tegen een gewelf, zwart als ebbenhout en de maan hangt als een zilveren schild aan de donkere lucht. Ieder voorwerp komt scherp uit tegen zijn eigen, scherp omlijnde, schaduw en het koude, witte maanlicht is in overeenstemming met de koude, witte sneeuw. In zulk helder weder staat de thermometer dikwijls op vijftig graden onder nul Fahrenheit. Toch is het niet onmogelijk zijn schip of hut of welke schuilplaats men dan ook moge hebben, te verlaten, tenzij de arctische wind blaast. Alles hangt af van den wind. Stille koude kan verdragen, zelfs genoten worden, het is maar de zaak of men goed gehuld is in rendiervellen. Maar men kan in de poolstreek op niets rekenen, zij is vol verrassingen. Bij de Duitsche Petersmann-expeditie werden de twee schepen, de Germania en de Hansa, door het ijs van elkaar gescheiden. De bemanning van het eene bracht op Pendulum-eiland, aan de oostkust van Groenland, een heerlijken tijd door en danste met Kerstmis op het ijs rond een geïmproviseerden kerstboom, terwijl die van het andere een van de barste, felste winters doormaakte, die in de annalen van het poolonderzoek vermeld staan.

Dit schip, de Hansa, was uit elkaar geslagen en vergaan, maar de bemanning bouw-

https://achterderug.nl

de een hut op een drijvende ijsschots en bracht daarin alles onder wat zij nog van het schip had kunnen redden en in die hut op die drijvende ijsschots hebben zij nog Kerstmis gevierd, en de van huis meegebrachte geschenken aan een soort kerstboom opgehangen. Waarschijnlijk de eenige kerstboom, die ooit op een der drijvende ijsvelden van Groenland heeft geprijkt. Maar na Kerstmis kwam het ergste. Een verblindende sneeuwstorm maakte het onmogelijk de hut te verlaten en onder zich hoorden de mannen de ijslaag, die hen alleen van de diepte scheidde onheilspellend kraken en splijten. Toen de storm bedaard was, was hun drijvend eiland aanzienlijk geslonken, toch hebben zij er nog 1100 mijlen mee kunnen afleggen.

Een gemis, dat bij een kerstmisviering in de Poolzee sterk wordt gevoeld, is het

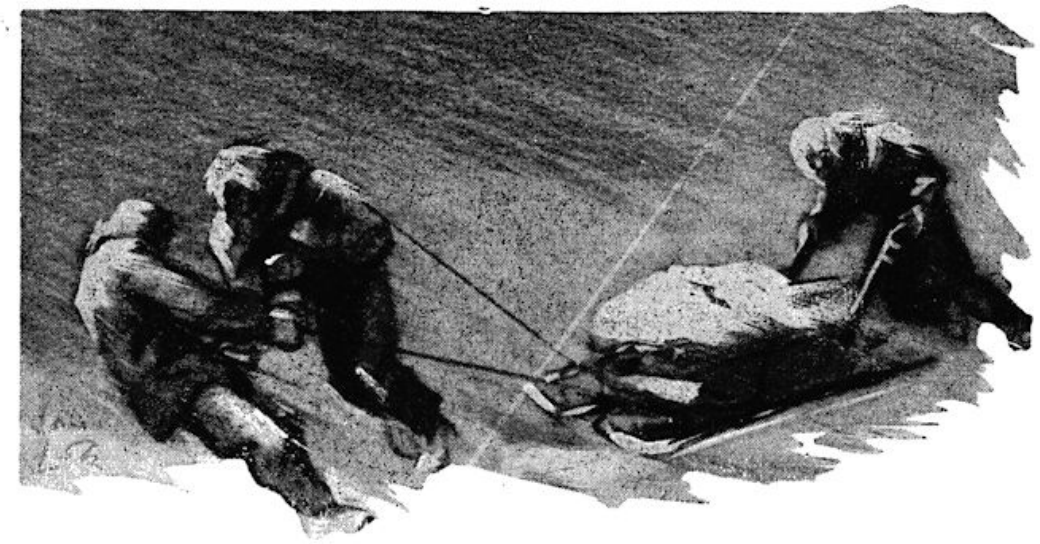

gemis van alle groen voor versiering. In zijn „Duizend dagen in de Poolzee" schrijft kapitein Jackson „wij hebben getracht eenige versiering aan te brengen maar dat was moeilijk in een wereld van ijs en sneeuw, waar alles dood is en zoo iets als een groen blad niet bestaat. Wij behielpen ons met gekleurd papier en wonderlijk geteekende teksten. Om zeven uur hadden wij een prachtigen feestmaaltijd, bestaande uit geroosterd berenvleesch en wat rendiervleesch, besproeid met twee van de drie flesschen champagne, die wij nog over hadden. De derde hebben wij zorgvuldig weggelegd voor een volgend Kerstfeest. De scheepskok had het kunststuk volbracht een kerstpudding voor ons klaar te maken, waarin de eigenlijke benoodigdheden voor een kerstpudding nagenoeg allen ontbraken. Maar berenvleesch en min of meer echte kerstpudding stelden toch een heerlijk kerstdiner voor."

Als daarbij het noorderlicht juist in werking is heeft men het schoonste schouwspel te genieten, dat den feestdag zou kunnen opluisteren. Stralende glansen schieten langs den horizon als reusachtige zoeklichten, bogen van licht staan op trillende lichtzuilen. En ten slotte gaat het geheele lichtgebouw aan het trillen en de dansende stralen en vlammen nemen allerlei gedaanten en vormen aan en daaromheen is een vage lichtglans, schooner nog dan de bewegende lichtbundels, die naar alle kanten vlammen schieten. Misschien is er op aarde niets zoo tooverachtig als het schouwspel dat de poolnacht bij zulke gelegenheden te aanschouwen geeft. Maar het is een koude schoonheid en er zijn oogenblikken in het leven, waarin de ziel naar niets zoo zeer verlangt als naar het knetterende vlammetje van den huiselijken haard.

18-09-2025 Blz 55/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

En ook soms heeft de kerstfeestviering nog een anderen achtergrond dan een vlammen-schietenden hemel of de stilte van den grooten poolmacht. Kommandant Neary verhaalt onder anderen van een kerstdag, waarbij het zoo stormde dat het was of de wind in dolle woede om het schip huilde. Alle touwen van het want zongen als windharpen en het ijs kraakte en kreunde, terwijl de storm de ruiten van het schip verbrijzelde.

Alle Noordpoolreizigers hebben verhalen over hun kerstvieringen. Otto Sverdrup, die met Nansen de reis van de Fram heeft gemaakt, schrijft:

„Toen de kerstboom binnen was gebracht, ging het feest aan den gang. Zooals hij daar stond, versierd met zilveren en gouden loovers, in den gloed van witte en roode kaarsen, was hij in den poolnacht als een groet van het tehuis en van den hemel. En wat eigenlijk een snik had willen zijn, uitte zich als een wild rumoer, toen de geschenken uitgepakt waren. Toen de stemming haar toppunt had bereikt, dansten wij bij de tonen van een muziekdoos."

Zoo is het aan de Noordpool, maar aan de Zuidpool is het omstreeks kersttijd midden in den zomer. Maar wat voor een zomer . . . Alleen dat het licht is, maakt een verschil. De korte Noordpoolzomer lijkt soms een weinig op wat wij daaronder verstaan, maar de Zuidpoolzomer is en blijft ongenadig. Van een Kerstmis, daar gevierd, bezitten wij een verslag van de hand van kapitein Scott, die daar met Shackleton geweest is.

Kapitein Scott, luitenant Shackleton en Wilson deden hun beroemde sledetocht, waarbij het voedsel zoo schaars was geworden dat zij dagelijks honger leden. Het werd heel moeielijk het dagelijksche rantsoen eerlijk te verdeelen en toen verzon luitenant Shackleton dat een van hen dit zou doen, terwijl de anderen de oogen dichthielden, dan zouden zij, zonder te kijken, omstaan om de porties. Maar op den Kerstdag werd er niet omgestaan. „Wij hadden" vertelt kapitein Scott„al een week lang als kinderen naar dezen dag verlangd en besloten dat het een misdaad zou zijn op dien avond hongerig naar bed te gaan. De geheele week maakten wij plannen voor onzen kerstmaaltijd. Het moest een feestdag zijn en alles heeft medegewerkt om er ons een te verschaffen.

Toen wij wakker werden en elkaar een prettig kerstfeest toewenschten, scheen de

https://achterderug.nl

zon warm door onze groen linnen tentbedekking. In een oogenblik waren wij buiten om den hemel te beschouwen, die buitengewoon helder en wolkeloos was. In het Westen strekte zich de blinkende kustlijn uit, de zon schitterde in de sneeuw aan onze voeten en geen windje verstoorde de rust rondom. Het was een prachtige morgen, maar wij bleven niet stilstaan om hem te bewonderen, wij hadden gewichtiger bezigheden. Wij waren spoedig weer in de tent en snoven de geuren op, die uit den pot, die boven het vuur hing, opwalmden. Toen het ontbijt klaar was, hadden wij elk een pannetje voor ons, waarin beschuit en walruslever lag, gebakken in spekvet. Het was in een oogenblik op, met een lepel jam toe, maar wij hadden een gevoel van voldaanheid, als wij in weken niet gehad hadden en maakten onze toebereidselen om optebreken met een vroolijk hart."

Toen gingen zij op weg en hadden een bijzonder gelukkigen tocht en legden den grootsten afstand af, dien zij nog hadden kunnen afleggen. Zij lunchten met cacao en een heele beschuit en jam en om acht uur dertig begon de echte feestviering met een plumpudding zoo groot als een cricketbal, versierd met een verkreukeld takje nagemaakte hulst. Het weer bleef warm en zonnig en dien avond werd niet over honger en over voedsel gesproken en gingen zij ter ruste zonder hun gordelriem te hebben aangetrokken.

HYACINTH OP GLAS.

Een hemelsblauwe hyacinth
bloeit op zijn ronde glas
zoo blij en zoo parmantig, of
het volop lente was.

Er hangt een wolkje om hem heen
van fijne pepergeur.
Zeg, blauwe vroeg-op, staat misschien
het voorjaar voor de deur?

Of denk je, dat het zòmer wordt?
Dát lijkt wel nergens naar!
Het is nog in den kouden tijd
van Kerstmis tot Nieuwjaar!

En 't eenig stukje lente, dat
je hartje-winter vindt,
is slechts die bloem op 't bolle glas:
de blauwe hyacinth.

C. WILKESHUIS.

https://achterderug.nl

DE HULSTBESSEN,

door G. DE GRAAF.

Een kerstvertelling.

Met illustraties van NANS v. LEEUWEN

Een hoek van den grooten dokterstuin was nieuw aangelegd en beplant met allerlei heesters in het najaar. Riek en Wim hadden met hun neus er bij gestaan, toen de tuinman voor al die groote struiken gaten had gegraven in hun tuin, om ze daarin te poten. Ze waren graag overal bij, als er wat gebeurde, net als jullie. Ze moesten precies weten hoe die heesters heetten: jasmijn en sneeuwbes, sering en gouden regen, van alles was erbij. Er waren ook fijne sparretjes, laurierkers en hulst met altijd groen blad, — maar op het groene boschje, dat de kinderen zich voorgesteld hadden, leek het toch nog heel weinig toen de beplanting klaar was. De meeste struiken hadden doodsche, donkere takken, heelemaal bladerloos nog, — daar was weinig aan te zien. Maar 't zou wel komen! Aan de hulst zaten geen roode besjes, — dat hadden ze al gemerkt. Het was ook nog maar zoo'n klein boompje. De winter strooide sneeuw en ijzel over den dokterstuin en eerst de Lente bracht wat te kijken. Er kwamen bladeren in allerlei tinten van geel en groen. Heusch! in April leek het al een heel boschje. De zomer tooide de struiken met bloemen, — niet heel veel nog —, maar er was toch altijd wat te zien en alles volgde elkaar op. Lange jonge takken groeiden uit naar alle kanten en zonder dat de kinderen het merkten had ook de hulst in Juni gebloeid met klein, onaanzienlijke, witte bloempjes. Eerst toen in het late najaar daar zaadbessen uit gegroeid waren, die zich rood begonnen te kleuren, kregen ze er erg in.

— Nu, zullen we tegen Kerstmis fijn roode hulstbesssen in onzen tuin hebben! zeiden ze tegen elkaar, „hulsttakken van ons zelf."

— Vader! riep Riek opgetogen: — We krijgen hulstbessen in den tuin! Wel zeven takjes vol bessen, ze beginnen al te kleuren. Leuk, hè Paps? Fijn! Wat zal ik daar tegen Kerstmis mee geuren op school .... Ik mag toch een paar takjes vóór op mijn mantelkraag? En een op mijn bontmuts, hé Paps? Uit onzen eigen tuin!

— Zoo? zei de dokter, — dacht je dat? Maar er is geen kwestie van! Die paar hulsttakjes daar blijf je me nu eens netjes af!

Ernstig keek hij zijn meisje eens aan. — Kijk! ik vind een besneeuwden hulststruik met roode bessen veel te mooi, — en ze zijn bovendien voor een hongerigen vogel in den winter nog wel eens een lekker hapje.... Koop jij van je zakgeld maar een takje hulstbessen, net als een ander, — als je zoo graag geuren wilt.... Begrepen?

https://achterderug.nl

Ai! wat trok die Riek opeens een pruillip. — Nou! dan niet! mompelde ze en schudde haar blonde krullen.

— Goed begrepen? vroeg Vader nog eens met nadruk. — Jawel, Paps! zei ze benepen.

Er werd niet meer over de hulstbessen gesproken tusschen die twee. En toch — de vuurroode besjes tusschen de donkere, mooi gevormde stekelige hulstbladeren zag je al in de verte, kleine, fleurige puntjes in den al zoo grauwen, winterschen tuin.

* * *

Een paar weken later was het volop winter. 't Vroor al enkele dagen voor Kerstmis en in den Kerstnacht was er een flink pak sneeuw gevallen. Alle hekkeposten hadden witte mutsjes op en de tuin met besneeuwde sparretjes en struiken was een echt stukje Mid-winter.

De dokterskinderen hadden al vroeg in den morgen vuurroode wangen en blauwroode vingers van het sneeuwballen gooien. Maar ze waren den dag begonnen met het houten voerhuisje voor de hongerige wintervogels rijk van voedsel te voorzien. Ook hadden ze op een schoon geveegd plekje broodkruimels voor musschen en andere vogels gestrooid. Wim had een pad geveegd van de voordeur naar de straat.

Bij het ontbijt had heel het gezin zich vermaakt met de buitelingen en kunstenmakerstoeren der meezen aan de snoeren aangeregen olienootjes, welke buiten voor het raam waren opgehangen. Wim zat te boomen over een reuzengroote sneeuwpop en Riek had gedroomd van schaatsenrijden, vertelde ze. Voor het eerst stond ze op schaatsen en kon zoo maar ineens wegrijden. Het ging zoo hard, dat geen mensch haar kon bijhouden.

— Zouden jullie erg graag een paar schaatsen willen hebben? vroeg Vader opeens. Nou! dat kun je begrijpen: Graag! Graag! — Als Moeder het goedvindt, dan gaan we op derden Kerstdag voor elk een paar koopen.

Moeder vond het best en aan het hoerageroep kwam haast geen einde.

In den voormiddag kwam eensklaps de zon door de grijze sneeuwwolken. De lucht klaarde op en de koude, witte wereld lag te schitteren in blinkenden glans. Wat mooi, wat blij was 't nu rondom! Alles lag blank en rein onder een strakblauwen, zonnigen hemel. Groote en kleine menschen bleven af en toe stilstaan, keken om zich heen en omhoog in dien heerlijk lichten Kerstmorgen.

Riek stond buiten. Een merel kwam neergestreken op het schoongeveegde plekje voor de musschen, — maar die hadden er allang de laatste kruimel brood weggepikt. Weg vloog de mooie, gitzwarte vogel weer en scharrelde wat in de losse sneeuw onder de struiken. Wip! daar fladderde hij omhoog in het hulstboompje, dat dik bestoven stond met een vracht rulle sneeuw. De merel had de roode hulstbessen ontdekt en begon te eten van de rijpe zaden. Riek zag het.

Warempel! die goede Paps had toch gelijk gehad....

https://achterderug.nl

Ze draalde even. Toen sloop ze op haar teenen naar het raam van Vaders werkkamer en klopte tegen de ruiten. — Kom eens gauw buiten? wenkte ze. — Ja, dadelijk komen, er is wat moois te zien! riep ze, met haar neusje tegen de koude ruit gedrukt.

Ze pakte Vaders arm, toen hij buiten kwam en trok hem mee den tuin in.

— Wel ? — Neen niet praten .... zachtjes doen, want kijk daar eens, in de hulst.... Voorzichtig slopen ze naderbij. Tusschen de besneeuwde groene, puntige bladeren zat de merel met zijn gouden snavel zich te vergasten aan de roode hulstbessen, waarmee Riek eens had willen pronken.

— Mooi, hè Paps? — Eenig, vond hij. Ze stonden en keken stilletjes toe. Vaders hand gleed onderwijl zacht over de blonde krullen van zijn meisje, dat niet naar hem opkijken dorst. Voor zich heen zei ze toen zachtjes: — Och, Paps ik ben wel eens een naar kind .... maar dat meen ik zoo niet, hoor!

— Kom, malle meid! dat ben ik allang weer vergeten .... Kijk toch eens hoe mooi het is overal .... wat een licht, wat een zonneschijn, zoo maar midden in den winter!

https://achterderug.nl

door R. DIJS-OCHEL,

met illustraties van ELLA RIEMERSMA.

Het was drukkend heet en als het zoo warm was, was Jo nooit erg te spreken. Ze had vacantie van school, maar niet van pianoles en nu trof het juist zoo ongelukkig, dat ze net les had. 's Morgens had ze wat gewandeld met kleinen broer, die ook al zeurderig was door de warmte, ze had moeder onwillig geholpen met de groenten schoonmaken en ze had slordig piano gestudeerd.

Mevrouw Kuipers, van wie ze les had, kwam dien middag frisch en vroolijk binnen in haar licht zomerjaponnetje. Ze zei Jo vriendelijk goedendag, lachte even met moeder over een paar guitenstreken van broer en sloeg toen een paar volle accoorden op de piano aan. Met een norsch gezichtje ging Jo voor de piano zitten.

„Zoo, kindje, begin maar eens met een paar toonladders!" Jo begon te spelen, maar het ging zoo zonder eenige lust, dat ze de domste fouten maakte, zoodat mevrouw Kuipers haar handen voor de ooren hield en uitriep: „Maar Jopie, waar lijkt dat op. Je kan het anders zoo goed!"

Moeder ging de kamer uit, als Jo zoo'n bui had, kon ze er niet bij blijven.

„Heb je het te warm om te spelen, Jo? Zullen we een paar vroolijke stukjes doornemen?" vroeg mevrouw.

„Goed!" bromde Jo.

„Ik versta je niet, zei je, goed? Je kan merken dat ik oud word, dat ik zoo'n last van doofheid krijg," schertste mevrouw. Jo haalde haar schouders op en houterig en langzaam speelde ze het vroolijke „Haschen" van Wilm. „Wat een saaie kinderen zijn dat, die daar krijgertje spelen. Zal ik liever naar huis gaan, Jo. Je begrijpt toch wel, dat ik zoo niet met je kan opschieten."

Jo keek mevrouw Kuipers aan, wier gezicht nog even vriendelijk stond en opeens werd ze heel nijdig, spinnijdig. „Gaat u maar weg. Ik wou, dat u nooit meer terug

18-09-2025 Blz 61/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

kwam, u moet altijd wat zeggen van mijn spel!" Jo's hoofd viel voorover op de piano en ze begon wild te snikken. Bah, ze kon mevrouw Kuipers niet uitstaan. „Goed, Jo. Als je dat werkelijk meent, zal ik gaan!" Mevrouw Kuipers stond op en Jo zag niet, hoe verdrietig ze keek, want ze hield erg veel van haar leerlingetje. In de andere kamer hoorde Jo, mevrouw Kuipers met moeder praten. Ze stak haar tong uit in de richting van de kamer en mompelde: „Lekker, nu zal ze wel van me klikken en dan zal ik van vader of moeder op m'n kop krijgen, dan heeft ze haar zin!"

Ze ging in een gemakkelijk stoeltje bij het raam zitten met een boek op haar schoot, maar lezen kon ze niet.

Moeder kwam binnen en vriendelijk zei ze: „Wat aardig van mevrouw Kuipers, hè? Ze vond het veel te warm voor je, om nu te studeeren en daarom heeft ze je vacantie toegedacht tot over drie weken. Ben je niet blij?"

Vol verbazing keek Jo haar moeder aan en ze vroeg: „Zei mevrouw Kuipers niets anders van me?"

„Ze zei alleen, dat je wat prikkelbaar was door de warmte, maar dat kon ze zich best voorstellen!" antwoordde moeder, die naar de theetafel was geloopen, om een kopje thee in te schenken.

„Heerlijk zitten we hier, hè Jo?" Behagelijk ging moeder in haar stoeltje zitten voor het andere raam en keek naar de kinderen op het grasveld voor het huis, die daar stoeiden en speelden.

Jo zat stil over haar boek gebogen en moeder nam een handwerkje.

Zou mevrouw Kuipers niets gezegd hebben? Wat zou dat aardig zijn. Het was toch eigenlijk heel onrechtvaardig geweest, om zoo tegen mevrouw uit te vallen, die juist zulke vroolijke stukjes voor haar uitgekozen had, om haar sombere bui te verdrijven. Wist ze maar precies, waar ze woonde. Wat raar eigenlijk, dat ze zoo weinig van mevrouw's leven afwist. Zou ze een leuken man hebben en aardige kinderen?

Jo keek naar moeder, en opeens vroeg ze: „Moeke, waar woont mevrouw Kuipers eigenlijk?"

Moeder keek haar even aan en zei toen: „In het landhuisje op den Boschweg."

„O, dank u. Mag ik nog even uit?" Haastig en met een kleur als vuur wipte Jo de kamer uit, zette haar hoedje op en wandelde naar den Boschweg.

Het was een snoezig landhuisje, waar mevrouw Kuipers woonde. Het was van gele steenen opgetrokken en had een rood pannendak. Tegen het huisje groeiden rozen en wilde wingerd, waarvan de bladeren nu warmrood getint waren. De tuin was door een bloeienden rozenheg omgeven en in den tuin stond een groote box, waarin omringd door zijn speelgoed, een klein blond jongetje in een paars pakje zat.

Langzaam deed Jo het hek open en stapte den tuin binnen. Ze ging naar het jongetje toe en lachte vriendelijk tegen hem.

Met open mondje keek het jongetje haar aan, maar opeens begon ook hij te lachen en zei, terwijl hij zijn dik handje naar haar uitstak: „Dag, spele!"

„Neen, ik moet eerst naar je mammie toe. Waar is mammie?"

https://achterderug.nl

„Mammie, da!" het jongetje wees naar het geopende raam, en Jo hoorde het gerammel van borden.

Jo ging naar het raam en zag een gezellig ingerichte eetkamer, waar mevrouw de tafel dekte en een lange, jonge man met een klein meisje op zijn rug over den grond kroop.

Mevrouw Kuipers zong en de heer bromde mee, terwijl het kindje hooge kraaigeluidjes uitstootte.

„Mevrouw!" Blozend stond Jo voor het raam, verlegen gooide ze haar lange vlechten over haar schouders.

„O, dag Jo. Kom binnen kind," lachte mevrouw Kuipers, terwijl ze Jo hielp, om door het raam te klimmen.

„Ai, wat bent u sterk!" zei Jo verrast, toen ze met een wipje in de kamer terecht kwam, vlak voor mijnheer Kuipers, die met een rood gezicht naar haar opkeek en zei: „Neem me niet kwalijk, dat ik hier zoo nederig aan het kruipen ben, maar m'n vrouw heeft iets verloren."

„Foei, man, je mag niet jokken. Hij kruipt elken dag met Pien rond, om mager te worden!" lachte mevrouw, terwijl ze de kleine meid, die met een verbaasd gezichtje naar Jo keek, van haar man's rug nam.

Jo keek de kamer rond. Langs den wand stonden mooie borden, een kaarsenkroon hing boven de zware eikenhouten tafel, waarop nu een gezellig tafellaken lag en frissche gebloemde borden stonden. Een buffet stond tegen den wand tegenover het raam. Aan beide kanten van het buffet waren koperen kandelaars aan den muur bevestigd en op het buffet stond een koperen tafelbel en een groene test met fruit. Op den grond lag een frisch gekleurd cocostapijt en Oud-Hollandsche stoelen met hooge, rechte ruggen, leunden tegen den muur.

„Wat is het hier eenig!" zei Jo.

„Ja, vindt je niet. Ik ben heel erg trotsch op mijn huisje en op mijn kinderen. Vind je het geen heerlijke bengels. Ze zijn zoo ondeugend, zoo leuk ondeugend!" zei mevrouw Kuipers vol vuur.

„Ik ook?" vroeg mijnheer heel kleintjes.

„Ja jij ook, als je maar niet jokt!"

„O, mevrouw, ik vergeet heelemaal, waarom ik kom. Ik kom . . . !"

„Sst, Jo, dat weet ik wel, maar dat mag mijn man niet hooren, want anders plaagt hij je maar. Dat je gekomen bent, is al genoeg!" En weet je wat, blijf bij ons eten, ik bel moeder wel even op. We hebben vandaag iets extra lekkers, zie je."

En zoo zat Jo mee aan en smulde van alles en toen het extra lekkere binnenkwam, dat uit dikke room met beschuit bestond, jubelden de kleintjes.

Na den eten hielp Jo mevrouw de borden afwasschen in de keuken en een poosje later, toen de kleintjes na heel veel spektakel eindelijk rustig in hun bedjes

https://achterderug.nl

lagen, gingen ze met z'n drieën naar de muziekkamer, waar een groote vleugel stond waarover een oude gebatikte doek lag, waarop een enkele tinnen pul stond.

De kamer was verder heel sober ingericht. Donkere rustige etsen aan den muur, in den hoek van de kamer een lage divan met kleurige kussens en een tafeltje met een paar gemakkelijke stoeltjes bij den haard.

In den avondschemer speelde mevrouw voor Jo een paar sonates van Beethoven en haar man zong wat liederen van Schubert. Buiten was het doodstil, alles scheen te luisteren naar het prachtige spel, de vogels, de bloemen en boomen en de wind. De maan gluurde nieuwsgierig door het geopende raam naar binnen, waar Jo, diep in haar stoeltje weggedoken, ademloos zat te luisteren.

Toen ze ophielden sprak niemand een woord. Heel stil bleven ze zitten, todat Jo opeens opsprong en heel vrijmoedig en jolig het vroolijke „Haschen" speelde, wat zoo goed ging, dat mijnheer Kuipers haar enthousiast op de schouder klopte en zei: „Jij wordt vast een goede pianiste!"

Toen Jo eindelijk afscheid nam, vroeg ze: „Mevrouw, mag ik hier meer komen en vergeeft u me, wat ik gezegd heb?"

Mevrouw stelde haar voor, om voortaan les bij haar te komen nemen, als vader en moeder het goed vonden.

Verheugd holde Jo naar huis. Vader en moeder vonden het uitstekend, dat ze voortaan naar mevrouw Kuiper's huis ging om les te nemen en na dezen tijd heeft mevrouw nooit meer last gehad van Jopie's booze buien.

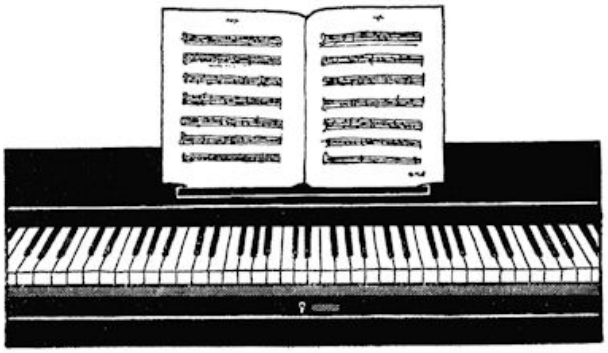

18-09-2025 Blz 64/8.888 Rens Strijbos

https://achterderug.nl

ADRASTOS,

bewerkt door Dr. M. BRINKGREVE.

Herodotus vertelt:

Kroisos was een rijk en machtig koning der Ludiërs. Zóó machtig en zóó rijk, dat hij zich voor den gelukkigsten aller menschen hield.

Hiervoor straften de goden hem zwaar.

Hij had namelijk twee zoons, de één was doofstom, de ander in alle opzichten de trots van zijn vader. Van dezen laatsten zoon nu droomde hij, kort nadat hij zich zoo had verhoovaardigd, dat deze door een speer gewond zou sterven.

Uit vrees, dat de droom waarheid bevatte, trachtte Kroisos zijn zoon te beveiligen. Hij meende dat niet beter te kunnen doen dan door hem te laten trouwen. Zoo geschiedde. Weldra werd het huwelijk voltrokken, — het gevaar scheen voorloopig afgewend.

Op een dag kwam aan Kroisos' hof een Phrugiër, die Kroisos smeekte hem te reinigen van een bloedschuld. De koning verrichtte de daarvoor noodige plechtigheden, en daarna nam hij hem aan zijn hof op als vriend. De vreemdeling bleek Adrastos te heeten en van koninklijken bloede te zijn. Door een ongeluk had hij zijn broeder gedood en daarom moeten vluchten. Dankbaar aanvaardde hij Kroisos' gastvrijheid.

Dit alles was nauwelijks geschied, of een gezantschap der Musiërs meldde zich bij Kroisos om hulp. Een wild zwijn teisterde hun land, berichtten ze, een geweldig ondier, dat reeds vele groepen jagers, uitgetogen om het neer te leggen, had gedood. Nu kwamen zij, de Musiërs, vragen of Kroisos' zoon niet met een aantal Ludische mannen en des konings honden mede wilden helpen bij de jacht.

Kroisos beloofde mannen en honden. „Maar mijn zoon kan niet mee! Die is nu getrouwd en heeft andere dingen aan zijn hoofd."

De Musiërs vonden dit best. Doch niet alzoo Kroisos' zoon. Toen hij dit hoorde, vond hij het een onverdiende smaad. Tevoren was hij altijd aanvoerder der Ludiërs geweest, en hij vroeg zijn vader onthutst wat hij gedaan had, dat hij zóó gestraft moest worden. Kroisos wist daarop niets beter te doen dan hem te vertellen van den droom. De zoon, blij, dat dit de reden was, overtuigde zijn vader , dat hij dàn nu toch best meekon, „want een zwijn heeft toch geen speren," zoo zei hij. Nu, daar kon Kroisos niets tegen inbrengen, zoodat hij, hoewel noode, zijn zoon toestemming gaf om mee te gaan.

Voor alle zekerheid echter, verzocht hij Adrastos zijn zoon te vergezellen en goed op hem te passen. En Adrastos, blij dat hij zijn dankbaarheid kon toonen, beloofde dat gaarne.

Wat gebeurde er echter?

Toen men het zwijn omsingeld had en van alle kanten de jagers hun speren wierpen, slingerde Adrastos met kracht zijn wapen, — miste het zwijn, doch trof Kroisos' zoon.

Groot was de verslagenheid. In treurstoet toog men terug met het lijk van den koningszoon. Voor den stoet uit ging Adrastos.

Bij Kroisos gekomen, viel hij hem te voet en zeide: „Koning, dood mij. Het leven van den moordenaar van uw zoon is in uw hand."

Maar Kroisos richtte hem op en zeide: „Gij, Adrastos zijt niet de schuldige. En in allen geval hebt ge alles geboet door uw leven in mijn hand te geven."

En hoewel zéér bedroefd, trachtte hij hem te troosten.

Daarna had de begrafenis plechtig plaats. Maar toen het 's avonds stil was geworden om het graf, ging Adrastos daarheen, en bedenkende dat hij onopzettelijk eerst zijn broeder, en daarna den zoon van zijn weldoener had gedood, en dat hij door de goden wel de zwaarst beproefde mensch was, doodde hij zichzelf op het graf van Kroisos' zoon.

https://achterderug.nl

DE BESTE KINDERTIJDSCHRIFTEN

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

D. A. CRAMER—SCHAAP

VOOR 5—9 JAAR:

KIEKEBOE

WEEKBLAD VOOR DE JEUGD

SLECHTS

f 1.60 PER KWARTAAL, FR. P. P.

VOOR 9—14 JAAR:

ZONNESCHIJN

WEEKBLAD VOOR JONG NEDERLAND

SLECHTS

f 1.90 PER KWARTAAL, FR. P. P.

f 7.50 PER JAAR, FR. P. P.

VRAAGT GRATIS PROEFNUMMER BIJ UW BOEKHANDELAAR

W. DE HAAN — UITGEVER — UTRECHT